

І чужому наукайтеся,
Свого не чурайтеся...
Т. ШВЕЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07308
424-0237
424-0807
УНІКОС: 435-8740
Тел. в Нью-Йорку:
ВАРІС: 7-4125
УНІКОС: ВАРІС 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 191. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 14-го ЖОВТНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY AND NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 14, 1966 No. 191. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Четвер, 13 жовтня 1966

В АМЕРИЦІ

НАЙВИЩИЙ СУД ЗДА відмовився розглядати апеляцію атестів із сейту Мериленд, які домагалися, щоб Найвищий Суд визнав звільнення від оподаткування Церков за незгідне з Конституцією ЗДА, бо в цій країні Церква є відділена від Держави. Між тим, які вносили скаргу до Найвищого Суду була Меселін Моррей О'гер, яка недавно виграла була скаргу в справі спільної молитви в публічних школах, бо Найвищий Суд вирішив, що спільна молитва в публічній школі незгідна з Конституцією. Суд не хотів розглядати цієї справи, з чого виходить, що всі суди уважають, що звільнення від оподаткування Церкви є згідне з Конституцією.

ОРВІЛЛ Л. ФРІМЕН, секретар рільництва, передбачає, що цього року фермери голосуватимуть на демократичних кандидатах, бо прибутки фермерів в цьому році вноситимуть \$16.1 мільярд, а минулого року вони становили \$15.7 мільярд. Подібно було в 1948-му році, коли фермери допомогли виграти вибори тодішньому демократичному президенту Гаррі С. Труманові. На думку Фрімена демократичні кандидати на конгресмени і сенаторів покликують на добробут фермерів і цим способом зможуть перемогти своїх республіканських противників. Пересічний прибуток однієї фарми вноситься в цьому році \$4.900, а в 1965-му році він становив \$4.785.

ОПИТУВАННЯ ВИЯВЛЯЮТЬ, що більшість американців є проти того, щоб американські збройні сили залишили В'єтнам. Ці опитування переводила агенція Луса Гарріса. Вона поставила три запити, 62 відсотки опитуваних заявили, що вони не будуть голосувати на тих кандидатах, які домагаються, щоб ЗДА залишили В'єтнам. 71 відсоток опитуваних заявляють, що вони віддають свої голоси на тих кандидатах, які є за контролю цін і заробітних платень, щоб поборювати інфляцію. 69 відсотків опитуваних хочуть таких членів Конгресу, які вважатимуть участь в расових заворушеннях за федеральний злочин. 46 відсотків виборців є проти збільшення допомоги для закордонних держав.

ПОСТІЙНЕ ЦІЛЕ ШТУЧНЕ СЕРЦЕ мають за рік випробувати на теляті, — повідомляв професор Пенсильванського університету Едвард Роджерс, який з'ясував на епізоді хірургів в Сан Франціско. Але д-р Адріан Кантрович із жидівського шпиталю в Брукліні заявив, що поки можна буде постійне ціле штучне серце встановити людині, то це треба буде чекати "багато, багато, багато років". Д-р Кантрович гадає, що для продукції цілого штучного серця треба більше грошей, як на лет до місяця. Але теоретично можна випробувати таке штучне серце для людини, — каже він.

11-ГО ЖОВТНЯ В ДВОХ МІСЦЕВОСТЯХ люди бачили літаючий предмет, який міг бути літаючою тарілкою. Сержант поліції Бен Томпсон у Веневе, Н. Дж. 25 миль на південний захід, від Ньюарку, бачив якийсь предмет в повітрі над водним резервуаром, де він затримався на короткий час і пізніше завернув та зник. Предмет був такий ясний, що сержант не міг на нього дивитися, і він зник в повітрі, не зближаючись до об'єкту. Подібне явище в повітрі бачили поліцейські в околиці П'єр в Південній Дакоті, не знаючи, що це могло бути.

У СВІТІ

ЙОРДАНСЬКИЙ КОРОЛЬ ГУССЕІН ЗАЯВИВ, що коли б Ізраїль заатакував Сирію, то Йорданія заатакує з другого боку Ізраїль. Однак водночас король Гуссейн висловив найбільше стурбованість з приводу незгоди в арабському світі й незрозумілою натаврував верховодницької амбіції єгипетського президента Гамала Абделя Насера, який все ще тримає на території Смену 50.000 своєї війська. Єгипет підтримує ліві совєтські режими в Сирії й Іраку та перетворив Ємен на свого сателіта — проти чого є Сауді Аравія, Йорданія і Ліван та з північно-африканських держав Лівія і Тунісія.

У КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ Є КРУГЛО 170 ЄПІСКОПІВ, архієпископів і кардиналів віком понад 75 років. У зв'язку з закликом Папи Павла VI, щоб спаріальні владиків зрікалися, коли переступили 75 рік життя, Папа прийняв резигнацію 75-літнього єспанського кардинала Анхеля Геррери, єпископа Малаги, але не прийняв резигнації ньюйоркського архієпископа, кардинала Спелмана й архієпископа з Больонії, кардинала Джіакомо Лекарта. Зрештою, в самій Італії з-посеред 240 спаріальних владиків 85 мають від 75 до 90 років життя.

У КОМУНІСТИЧНОМУ КИТАІ РОЗПОЧАЛИ ВЕСТІ „культ особи” не тільки Мао Тсе-тунга, але й військового міністра Ліна Піаю. Дотепер прославляли його, офіційно тільки, як „близкого співробітника” Мао Тсе-тунга, тепер почали вже кадити його публічно, як „видатному мужеві”, що приймач самостійно поважні рішення. Загально вважають Ліна Піаю за найповажнішого кандидата на наступника Мао Тсе-тунга на становищі фактичного диктатора Комунистичного Китаю.

НА КОНФЕРЕНЦІЇ СВІТОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗДОРОВ'Я У ЖЕНЕВІ РІШЕНО ставити боротьбу проти наркотиків на одну дошку з боротьбою проти алкоголізму. Ця організація є автономною агенцією Об'єднаних націй. Прийнято постанову проти того, щоб цією проблемою займалися тільки поліція і суди, бо найбільш покликаними до боротьби в цій ділянці є лікарі, психіатри, педагоги, духовники і суспільно-харитативні ділачі.

У СТОЛИЦІ ШВЕДІ СТОКГОЛЬМІ 1.200 ВЧИТЕЛІВ І ПРОФЕСОРІВ ПРОГОЛОСИЛИ страйк на знак протесту проти продовження на „одні тижні академічного року й скорочення професором на 2 тижні платних ферій. Між страйкуючими є також дружина прем'єра Таге Ерландера, вчителька хемії в одній з середніх шкіл Стокгольму.

ПІВДЕННО-КОРЕЙСЬКИЙ НИЩІЛЬНИК ПЕРЕХОПІВ північно-корейський 40-тонновий висадний човен, який ніччю з 10 на 11 цього місяця намагався тихо приплисти до узбережжя Південної Кореї за яких 20 миль на південь від демілітаризованої зони і висадити там своїх шпигунів та терористів. Коли південно-корейський нищильник дав знак тому корабель, щоб він зупинився, корейські комуністи відповіли стрілами та намагалися втекти. Погона і стрілянина тривали три години й закінчилися затопленням комуністичного судна разом з цілою його залогою. На поверхні залишився тільки пошкоджений гумовий рятувальний човен.

ОДНОДУМШ... ЩОДО КОЛУМБА

Губернатор Нелсон Рокефеллер (зліва) та його дружина можуть належати до іншої партії, ніж сенатор Роберт Кеннеді, але в День Колумба вони разом дружньо сиділи й розмовляли на прийнятті в готелі Волдорф-Асторіс.

Президент підтримував кандидатуру О'Коннора і взяв участь в Параді Колумба в Нью Йорку

Нью Йорк. — Президент Джонсон в дні 12-го жовтня вів виборчу кампанію в користь демократичного кандидата на губернатора Френка Д. О'Коннора, який кандидус проти республіканця Рокефеллера та був присутній на прийнятті в пошану Колумба, яке влаштували американці італійського походження в готелі Джордж в Брукліні. Президент приїждив на літаку Ллойда Бенетта в Брукліні, де його привітав О'Коннор та інші демократичні достойники, між якими був і сенатор Роберт Ф. Кеннеді. Президент їхав разом із О'Коннором у відкритому авті вулицями міста, де його вітали тисячі людей. Він промовляв в кількох місцях в Брукліні, Нью Йорку і на острові Стейтс. Поліція оцінює, що Президента вітали на вулицях маси осіб, число яких вносило коло одного мільйона. З Президентом виступали з промовами а О'Коннор та сенатор Кеннеді. Коли сенатор Кеннеді згадав покійного президента Кеннеді, слухачі довго оплескували це місце з промови. Журналисти підкреслюють, що публіка довше оплескувала згадку про президента Кеннеді, як згадку про президента Джонсона, якого в своїй промові називав О'Коннор. В промовах Президент гостро атакував республіканців, які „всього боються” боються „більших мінімальних платень за годину праці, боються допомоги шкільництву, боються закону про охорону громадянських прав, боються навіть власної тіні, боються тіні поступу”. На думку Президента американці в своїй більшості мали б боїтися тільки республіканців. Декуди були маленькі демонстрації проти Президента, бо малі групи між масами публіки виголосили вигук „проти війни” в В'єтнамі, але поліція і саюна публіка не допустили демонстрантів близько до Президента.

Республіканці пропонують, щоб Конгрес збільшив старечі пенсії ще перед виборами

Вашингтон. — Республіканські конгресмени заявили, що республіканські їхні кодашисі, що президент Л. Б. Джонсон планує збільшити старечі пенсії з важливістю 1-го січня 1968 року, ствердили, що заява Президента зроблена під час виборчої кампанії, щоб здобути голоси виборців. Республіканці домагаються, щоб Конгрес негайно діяв в цій справі і збільшив старечі пенсії ще на цій сесії. Республіканці стверджують, що старечі пенсії невистарчальні для прожитку пенсіонерів, і тому прийняли резолюцію, щоб емерити негайно могли користатися зі збільшених пенсій. Але демократичні конгресмени заявили, що республіканські їхні кодашисі спізналися зі своїм прохотом і зголюють його кілька днів перед закінченням другої сесії 89-го Конгресу, коли всі знають, що немає часу на те, щоб новий прохот міг перейти всі конвенційні процедури, поки його можна буде ухвалити в обидвох Палатах. Голова Палати Комісії Способів і Закобів конгресмен Вільбур Д. Мілле заявив, що не можна переводити опитувань в цій справі, коли Конгрес має десь коло 20-го жовтня закінчити сесію. Те саме сказав і спікер Палати Джон МакКормек.

Космічний корабель Аполло передаватиме „живі” світліни з космосу

Вашингтон. — Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація повідомляє, що космічний корабель Аполло 1, який мають випустити в кружання докола Землі коло 15-го грудня ц. р., буде передавати просто з космосу телевізійні передачі до всіх телевізійних станцій на Землі. Ця сама Адміністрація обіцяє, що той космічний корабель в програмі Аполло, який за кілька років полетить, із астронавтами на Місяць також передаватиме телевізійні світліни безпосередньо з Місяця на Землю до всіх телевізійних станцій. Перший Аполло має вилетіти в космосу 14-денну подорож докола Землі 15-го грудня. Це буде подібний космічний корабель до того останнього „Аполло”, яким ті астронавти полетять до Місяця десь перед 1970-им роком. Представник Космічної Адміністрації Джуліан Шір заявив, що планується телевізійні „живі” передачі з космосу тому, щоб показати американському народові, що тільки це є можливе при сьогоднішній техніці. Коли астронавти полетять на Місяць, то телевізійні передачі з космосу будуть вже звичайною річчю.

Речник Вільного Китаю перестерігає проти угодівства супроти Пейпінгу

Об'єднані Нації. — Амбасадор Вільного Китаю, що має свій осідок на Формозі, Ліу Чіг, виступив в середу 12 ц.м. на Генеральній Асамблеї гостро проти всяких спроб замирення, роблених у відношенні до Північного В'єтнаму та Комунистичного Китаю, запевняючи, що кожний акт примирливості з боку Америки й інших західних держав є інтерпретований в столицях далекосхідних комунистичних держав як доказ слабості і тільки підбадьорює до дальших актів агресії. Ліу Чіг покликався на заяви комунистичах керівників, що цілком Комунистичного Китаю не є мир, а безперервна війна. — Коли той китайський державний муж підходив до трибуни промовців, то всі комунистичні делегати демонстраційно вийшли з залу, — вони роблять це завжди для підкреслення свого „невизнання” Китайської Республіки з її осідком на Тайвані (Формозі). Зате наступний промовець, єгипетський міністер закордонних справ Махмуд Рїад поручав прийняття Комунистичного Китаю до Об'єднаних Націй та ствердив, що найпершим ступнем до замирення у В'єтнамі мусить бути припинення Американо бомбардування Північного В'єтнаму без ніяких передумов. Він ствердив також, що так званий Національний Фронт Визволення, який є політичним проводом В'єтконгу, очолює насправді „визвольний рух” в в'єтнамцях. Єгипетський міністер заперечував, наче б у В'єтнамі можна було досягнути мир насильдіку поширення воєнних дій.

МекНамара переводить інспекцію фронту у Південному В'єтнамі

Сайгон. — Після того, як секретар оборони Роберт МекНамара перевів в перших двох днях цього тижня довгі вичерпні наради в Сайгоні з американськими й південно-в'єтнамськими цивільними і військовими лідерами, він відлетів на фронт. Першим його етапом було місцевість Фукаг, де містилась головна квартира 1-ї Кавалерійської, а насправді рухомо-легунської дивізії. Пікомандант, генерал Джан Нортон з'ясував МекНамарі останні операції цієї дивізії, наставленої на заснакування й винищення північно-в'єтнамських регулярних військових частин, що перейшли на терен Південного В'єтнаму. Він вказав, що в таких двох операціях вбито понад 700 комунистів і схоплено в полон 600. В операціях проти місцевих комунистів, себто в'єтконгу, переслухано з початком цього місяця кругло 2.500 підозрілих осіб, з яких коло 40% виявилися членами повстанської армії. МекНамара обговорював з американськими генералами одну з найважливіших проблем В'єтнамської війни: яким чином забезпечити міста й села проти того, щоб не вертались туди комунистична влада після того як її прогнали були американські війська, які проте не всіли залишати скрізь свої сильні залоги. З секретарем оборони МекНамарою обідали різні пункти В'єтнамського фронту голоа шефи з'єднань штабів генерал Ерл Вілер і голівний командант американських військ у В'єтнамі, генерал Вільям Вестморленд.

ЗДА облегує торгівня з Совєтами і їх сателітами

Вашингтон. — Департамент торгівлі проголосив скасування існуючих дотепер обмежень експорту до комунистичних країн щодо понад 400 різних предметів, почавши від моторів, компресорів і хемічних виробів, аж до різноманітних харчів. На всі ці предмети треба було мати спеціальний дозвіл, щоб могли продавати їх Совєтському Союзові та його сателітам. Ці обмеження існували від 1948 року, себто початку холодної війни, що заступила союз і приязнь, існуючі між ЗДА і СССР під час останньої світової війни. Скасування обмежень стосується СССР, Мадярщини, Болгарії, Чехословаччини, Албанії і Понголії. Щодо Польщі й Югославії, то Америка ставилась до них окремо, упривілейовано, як до таких комунистичних держав, які проявляли опозицію проти політичного й економічного верховодництва Москви. Надалі всі ці товари можна буде експортувати без попередньої згоди державних чиновників. Однак, за першими коментарями, комунистичні країни будуть зацікавлені тільки в деяких отих товарах, в першу чергу у моторах і хемічних фабрикатах. Скасування отих обмежень, щоб поживити торгівлю ЗДА з комунистичними країнами, прийшло внаслідку виступу президента Джонсона з минулої п'ятниці, який поручав країні взаємини ЗДА із комунистичними країнами. Північна Корея, Північний В'єтнам, Комунистичний Китай і Куба не є охоплені отим останнім розпорядком.

Окружний Комітет Відділів УНС Шикагівської Округи змагатиметься за Прапор Перемоги

Шикаго. (Ворік) — В п'ятницю ввечері, 30 вересня, відбулись тут у приміщенні Союзового Дому при вулиці Вестерн Аве. наради й дискусії Відділів УНСО союзу та намітили широко начеркити свій план тримісячної організаційної праці над збільшенням новими членами всіх Союзових Відділів, що належать до цієї Округи. Присутніх було 28 репрезентантів, включаючи 4 голівних урядників, а саме: першого заступника голівного пресідника інж. С. Куропаса, голівного контролера П. Пуццла та голівних радних пані Г. Олек і п. Т. Шпіллі. Наради відкрив і ними проводив голова Округи Н. Олек, а секретарював інж. Л. Боднар. Першою точкою наради була справа Союзової імпрези, отриманої з бенкетом, що має відбутись на закінчення успішної організаційної праці всіх Відділів Округи в Шикаго, ввечері 4-го грудня, на яку будуть запрошені місцеві громадські установи, а також і члени Екзекутивного Головного Уряду УНСО союзу. Ціль і мета імпрези: здобути фонди на Катедру Українознавства, а також віддати належне признання тим Союзним Відділовим працівникам, що вийдуть переможцями, здобувачами призначення їх відділам відповідне число членів у цюгоричній організаційній кампанії, і цим самим допоможуть Округу здобути назад Прапор Перемоги Першуну, яким ця Округа була кілька років у минулому й утратила його саме на передодні 26-ї Конференції Союзової імпрези.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

„НОВИЙ ТЕАТР” РОЗПОЧІНАЄ НОВИЙ СЕЗОН

Нью Йорк. — Володимир Лисняк, режисер ньюйоркського Нового театру повернувся з Європи і розпочав працю з своїм ансамблем у підготовці до нового сезону. У своїй поїздки по Європі Лисняк, з дружиною Ларисою Кукрицькою відвідали театри в Лондоні, Копенгагені, Гамбурзі, Мюнхені, Римі, Парижі і Женеві. Ансамбль „Нового Театру” вийде з Лесі Українки „Камініним господарем” до Торонта (19 листопада), Шикага (24 листопада), Дітройту (26 листопада) і Рочестеру (3 грудня).

На закінчення турне театр ще повторить п'єсу в Нью Йорку 17 грудня. Новий театр вже ставив „Камініного господаря” тричі в Нью Йорку, ввійши за кожним разом декілька зміни.

Ще перед закінченням турне почнуться проби з нової п'єси, що її прем'єра відбудеться в Нью Йорку на весну 1967 року.

ЗАКІНЧУЮТЬСЯ ПРИГІТУВАННЯ ДО ВЕЛИКОЇ ВИСТАВКИ

Нью Йорк. — Головна Управа Об'єднання Мистців України в Америці закінчує приготування до відкриття великої 13-ї виставки обласних, яка відбудеться в днях 4 до 25 грудня ц. р. в галерії ЛМКЮбу в Нью Йорку. В суботу 22 жовтня від 10 ранку до 8-ї вечером будуть приймати експонати мистців. Спізнених творів Жюрі не буде розглядати. Докладніші інформації подає секретар ОМУА Богдан Васишин, 41-61 70 Ст. Вудсайд 71. Л. І. Н. Й. Тел. НІ 6-6319.

ХРИСТІЯ КАРПЕВИЧ ВИСТУПІТЬ НА ТЕЛЕВІЗІЇ

Солістка Христина Карпевич з Нью Йорку виступить в найближчу неділю на телевізії. Програма, що на ній виступить співачка, називається „Тач оф Стардом”. Її будуть передавати на каналі 47 о 5-й години по полудні в неділю 16-го жовтня. Христина Карпевич, сопран цього року студіос оперний

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ (Що пишуть комунистичні газети в Україні)

ДІВЧА ДОЛЯ

„Великі допитливі очі — сині, карі, сірі, чорні — цікавістю розглядають цехи. Це вчорашні випускниці середніх шкіл роблять перші кроки в житті”. — розповідає О. Посудзіська в „Молоді України” з 16 вересня.

„Скільки таких дівчат приходить у ці осіні дні на Дарницький шовковий комбінат, щоб зв'язати свою долю з фабрикою!” — вигук кореспондентка. Українці у вільному світі

З ПІСНІ СЛОВА НЕ ВИКНЕШІ

Нова книжка поета Андрія Малишка „Рута”, як пише офіційна критика, „втримана в мажорних тонах”. Але навіть Малишко не міг викинути, як то кажуть, з пісні слова і хоч неслиливо, а згадує замучених Москвою:

Про Африку та Азію в розмові,
Чи злізбодачу і нові світи,
І про сина, що йшли в бої грозові,
А дехто не вернувся з Воротку,
Замучений, безщезнений,
в обмові...

Щоб потішити читачів,

спів у Ерл Роджерса та в ньюйоркському Маннес Коледж оф Мюзік як стипендіанта цієї вищої музичної школи. Там її вчать учелі співу і режисери Метрополітен Опері Студії. Вліті ц. р. Христина Карпевич студіювала з Борисом Гольдовським в Огдлей Опері Воршоп в Західній Вірджинії. Після повернення з Огдлей вона одержала стипендію до Маннес Коледжу. На телевізійній програмі в неділю Христина Карпевич відповідала аріо Сантуції „Вой ло Санете” з опери „Кавалерія Рустікана” Маскані.

Пані Карпевич відома гостям „Союзівки” зі своїх кількохразових виступів під час літніх сезонів на цій оселі Українського Народного Союзу. Вона є членом ньюйоркського 450 Відділу УНС.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ПСИХІАТРИЧНОЇ СЕКЦІЇ УЛТ-ПА

Союзівка, Кергонксон, Н. Й. — У рамках Осінньої традиційної зустрічі лікарів, відбудуться тут в суботу 15-го жовтня ц. р. о год. 3-й по пол. Загальні Збори Психіатричної Секції УЛТ-ПА.

Секцію очолює її ініціатор й основник відомий український психіатр, громаддянин і пластуни, директор Державного Шпиталю д-р Олег Волянський. Його співпрацівниками є д-ри: Володимир Семків, Роман Патріло, Роман Мороз, Богдан Васильків, Михайло Лоза, Роман Кузів, Всеволод Ключас, Теодозій Самотул, Теодозій Крупа, медсестра Аниса Вересюк і соціальна працівниця Клявдія Олесницька.

Секція об'єднує коло 90 українських психіатрів ЗДА й Канади й уже два рази виступала на Всеамериканських Наукових З'їздах з психіатричними доповідями. Велике значення Психіатричної Секції в тому, що в її рядах об'єдналися й мають змогу дальшого організаційного розвитку українські психологи, психіатричні соціальні працівники й медсестри. Тому Управа Секції сподівається численної участі всіх її членів на цюгоричних загальних зборах на Союзівці.

знедолених злидненням соціальним життям, Андрій Малишко малює у своїй сонеті прийдешнє:

О, хліб наш, ти скоро помож нам
Забудь міру на півкілограми,
На койки за чорні мозолі,
Колі твої колос, аж не як оздоба,
Розбагачить хатину хлібороба
І коровам ляже на столі.

НОВЕ ВИДАННЯ ІНСТИТУТУ ДОСЛІДІВ ВОЛИНИ

Вінніпер. — В серії Праць Інституту Дослідів Волині, видаваних тут за редакцією М. Л. Боровського, появилася, як число ХУ-е Волинська, географічно — археологічна студія Антона Бужанського п. н. „Ріка Прип'ять та її долини” (Старі водні шляхи між дорічками Чорного моря і Балтиком). Видання історії Полісся, накладом М. Боровського, І. Гордіюка, М. Данилюка і В. Шиприкевича. До 40-сторінкової книжки додана археологічна карта водного шляху Дніпро-Прип'ять-Буг в IX-XII віках.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly \$65.

Статті підписані їх авторами, не несуть відповідальності за станом редакції.

Передплата: На рік \$12.00; на пів року \$6.25; на три місяці \$3.25. В Джерсі Сіті і закордоном: На рік \$14.00; на пів року \$7.50; на три місяці \$4.00. Для членів UNA, членів і членок — 65 центів місячно. За кожен зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Манільська конференція — по суті

Деякі критики політики президента Джансона охристіли згоду президента Джансона взяти особисто участь в Манільській конференції сімох держав, що воюють проти комуністів у В'єтнамі, як виборчий маневр, щоб показати американським виборцям, що Уряд дійсно хоче у В'єтнамі миру і живих всіх заходів, щоб його досягнути. Комуністи ж і західні пафисти назвали конференцію в Манілі на Філіппінах, як блеф, як "ще один обман", який під назвою вибіркового шукання компромісної угоди для замирення — насправді планує далі поширення війни.

Застереження американських критиків не поважні. Вони не беруть на увагу сутнісних проблем, що їх союзники у в'єтнамській війні мусять обмірковувати і узгодити. А ті проблеми такі важливі, що дійсно треба було скликати замість конференції "на вершині". І прийняття американського Президента там необхідна, щоб інші шість союзних держав мали найважливіше твердження становища Америки. Наприклад: відомо, що існує поважна розбіжність між заявами різних представників ЗДА у справі можливого замирення з комуністами у В'єтнамі, зокрема між виступом Артура Голдберга на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй і заявами керівників теперішнього військового режиму у Південному В'єтнамі. Американський Уряд вже допускає участь у мирних переговорах Національного Фронт Визволення, навіть як окремого партнера, не тільки члена північно-в'єтнамської делегації, а речника уряду Південного В'єтнаму рішуче відмовляється сісти за один стіл із представниками комуністичних терористів. Існує також велика розбіжність думок між південними в'єтнамцями й американцями щодо стосованої у війні стратегії, а — за газетними вістками — також філіппінські, австралійські і південнокорейські військовики не поділяють американської теорії "обмежених цілей" у В'єтнамі за практикою "обмежених, воєнних дій".

Отже шість союзних держав, які ведуть у В'єтнамі війну проти комуністичної агресії, вперше відстають, аму на Манільській конференції розглянути різнобіжності, що існують між ними в політичній і військовій ділянках щодо проблеми В'єтнаму у всій Південній Азії. Це замало стверджувати, що всі вони за волю народів, за демократичний устрій держав та проти будь-яких форм комуністичної агресії. Треба уточнити, на якій базі можна вести мову про переговори, як далеко можна піти на компроміс з комуністами, чи можна, наприклад, допустити їх до коаліційного "нейтрального" уряду у Південному В'єтнамі за зразком Лаосу, і чи треба жадати гарантії, що той комуніст не спробує — як у Лаосі — використати своє упрямство йоване становище для остаточного захоплення всієї влади. Треба узгодити, коли і як — у випадку згоди комуністів на переговори — мала б відбуватися ступенева евакуація американських і інших союзних закордонних військ з Південного В'єтнаму, чи існує взагалі можливість успішної контролю над евакуацією також північно-в'єтнамських військ і чи залишилися без союзної допомоги південно-в'єтнамські війська зможуть справитися з В'єтконгом, позбавленим явної допомоги Північного В'єтнаму. Треба також вислухати фактивні про те, як виторються ситуації, коли "Фронт Визволення", наслідуючи лясський комуністичний Патет Ляо, не захоче розв'язати своїх повстанських військових формаций і втримуватиме далі свою "приватну армію", здатну в кожній хвилині дестабілізувати комуністичний переворот. Доходять же справи теперішньої ситуації на фронті, ризика збройної інтервенції Пейпінгу чи Москви у випадку вяршу до Північного В'єтнаму чи завоювання порту в Гайфонгу, економічних потреб Південного В'єтнаму, реальних можливостей здійснення постанов про економічно — культурну відбудову В'єтнаму згідно з конференцією Джансона і південно-в'єтнамських лідерів на Гаваях, справа витраток на війну кожної з таємних союзних держав і т. д. і т. п.

Напевно є ще багато інших сутнісних, ділових і переважливих питань, які займатимуть членів Манільської конференції. Тому не тільки не слід ремствувати, що вона відбувається з участю президента Джансона, але треба радіти тією ідеєю і тією подією.

ПРИВІТАННЯ НА IX КОНГРЕСІ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

ПРИВІТАННЯ ВІД КОНГРЕСУ

яке виступив проф. д-р Роман Смаль-Стоцький після виступу його на пленарній сесії Конгресу:

Світлий Конгресе УККА! Всесвітній Отці, Пані й Панове Делегати!

Приймаючи Ваш вибір на Голову нашого Конгресу, я прошу прийняти мою щирі подяку. Вашим вибором Ви вшанували українську науку у вільному світі, нашу Першу Академію Наук — Наукове Товариство ім. Шевченка, що під його патронатом іде до свого близького сторіччя, а це значить до половини існування американської нації і держави. Я переконаний, що промовляю з душі кожного із Вас, Пані й Панове, якщо в цю урочисту хвилину передам сердечне вітання нашому достойному Президентові Ліндону Джансону, і задоволенням, що ми всі під державною його обороною волі і демократії у світі, змагання за мир на підставі справедливості та волі для всіх.

Ми у війні. Тому годиться сердечно привітати нашу армію у В'єтнамі та всіх американців — українців, що є у її рядах, і склонити голови наші перед пам'яттю всіх українців і наших воїнів, що впади в боях. Ми всі горді зі сестриці Кравцевої, сестриці Соколяк і поручника Корольова, зі всіх тих українців, що відзначилися у боях. Хай усіх їх і всю нашу армію Господь має в Своїй опіці і допоможе їй переможно стримати імперіалізм тоталітарного комунізму.

Ми шлемо полум'яний і палкий привіт з глибини душі і серця нашої, Московської поневолени, Матері України. Московський філософ Леонтьєв передсказав давно, що в Москві воплотиться антихрист — і це сталося. Московська чорна сотня, що зве себе тепер комуністичною партією, встановила повну диктатуру над усією наукою і культурою в Україні, вона позбавила всякої свободи — громадян, Церкву, університети, науку, літературу, мистецтво й су і систематично обомовляло Україну, з повною погордою і непошануванням усіх міжнародних зобов'язань Москви в Атлантичній хартії, в статутах Об'єднаних Націй, у Конвенції проти народоубивства, що й Советський Союз підписав, вікни ще й Декларації Об'єднаних Націй з 7 вересня 1966 року про дискримінацію національних груп і їх мов та культур, що й підписали Москва і Советська Україна.

Палкий привіт шлемо Українському Народові на нації, на своїй землі, з яким об'єднує нас спільна надія і кріпка віра в слова Кобзаря, що вукати на його пам'ятнику у Вашингтоні: "не вмирас душа наша, не вмирас волі і неситий не вмирас до діля мого поля, — не скус душі живої і слова живого, не понесе слави Бога, великого Бога".

Сердечне вітання шлемо всім емігранції, зокрема нашому жіноцтву й молоді у вільному світі, в розсіянні

сущим, що по всіх краях і континентах збудували вільне наше життя. Вітаємо їх чоловічі організації і Державний Центр УНР, вітаємо всіх УССів, усіх старшин і козаків наших армій, їх ветеранів і УПА.

В глибокій пошані і відданості згадуємо і вітаємо наші Святі Церкви і їх ієрархів, чини і панотії в Америці, на чолі з Високоченосвященним Митрополитом Кир Амвросієм та Блаженнішим Митрополитом Кир Іоанном. Зокрема, в глибокій пошані, вітаємо догаличного сталінського в'язня Іоанна Емненцію Йосифа Кардинала Сліпого, Верховного Архiepіскопа і Львівського Митрополита.

Вітаю теж сердечно всіх Виш. делегатів з усіх країн, чужих країн, вітаю всіх колишніх членів українських урядів і дорогих гостей, представників поневолених народів, що своєю привабливістю вшанували нашу конвенцію.

Усім добродіям і опікунам української науки й культури шлю сердечний привіт, в першу чергу великий меценатці Виш. пані Наталії Данильченко і виш. пану Теодорові Дзюкові.

Наш конгрес — це водночас святкування 25-ліття діяльності Українського Конгресового Комітету Америки, політичного проводу американських українців. Успіхи його, під проводом проф. Лева Добріяновича, сл. п. Дмитра Галичина, при співпраці сл. п. Василя Мухоморова — творять нашу історію останнього півстоліття. Ми з'їхалися і зібралися тут з усіх земель Америки, в тяжкій хвилині: наші З'єднані Держави в затяжній війні, конфлікт московського імперіалізму з Китаєм ускладнює міжнародні справи, розклад оборонних союзів проти московського і китайського комунізму — добре не ворожить для інтересів вільного світу. Незрозуміння дипломатичним бюрократом Америки важливість національного питання і національної революції на Сході Європи, незрозуміння суті московського комунізму, як нової форми старого російського імперіалізму, допреваляло врятувати до Кореї, В'єтнаму й Куби! В той час, коли африканські племена і народи Азії дістали самовизначення і волю від демократії, Москва збудувала свою нову варварську імперію — тюрму народів, під диктатурою комуністичних опричників. Ми щасливі, що наш Конгрес розуміє наше національне питання, визнає Дні Української Незалежності і дав нам вікомую резолюцію "Кентів Нейшен" та закон про здвиження пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні.

Пані й Панове! Ми зійшлися сьогодні на конгрес, щоб нарадитися громадою над усіма тими справами, що пов'язані з долею нашої Батьківщини, до

ПРИВІТАННЯ ДІЯ КОНГРЕСУ

яке виступив Іван Крамаренко, голова Представництва Державного Центру УНР в екзилі в Америку:

В імені Уряду Української Народної Республіки в екзилі маю честь привітати всіх зібраних з нагоди 25-річчя існування і діяльності Українського Конгресового Комітету, цієї найвищої репрезентації українського суспільства в Америці, та з нагоди цієї Дев'ятої Конвенції.

Державний Центр УНР в екзилі не є скількись витвором еміграції. Це правний і єдиний спадкоємець і носій традицій українського Уряду, покликаного до влади свободною волею Українського Народу на рідних землях.

В сучасну пору це найбільша цінність не лише нашого суспільства в діаспорі, але й там на теренах окупованого ворогом Батьківщини. Цей Центр має незаперечне право промовляти перед усім світом в імені України й її народу. Так званого уряду УССР ми не можемо трактувати інакше, як прислужників окупанта — Москви, що й волю мусять виконувати.

Нас усіх гнітить, що після певних вагань, які у великій мірі були результатом специфічних обставин еміграційного життя, усі без винятку йолітні середовища нашого суспільства, що ролю і значення ДЦ УНР належно розуміють і оцінюють, а П'ятий Конгрес нашого суспільства в Америці на введення д-ра М. Стахова в односторонній постанові ствердили, що: "оборона проти московського наступу... згідно з глибоким переконанням Конгресу, вимагає від усіх українських політико-творчих сил, щоб вони сконцентрувалися, виключаючи себе в систему єдиного політичного Центру, яким є Центр з Української Національною Радою на чолі і який продовжує традиції законного Уряду Української Народної Республіки в протипау до закінчення більшовицького режиму в Києві".

Однак, усі ми знаємо, що це й донині не всі політичні угруповування беруть активну участь в діяльності Державного Центру, і це від'ємно відбивається на всій політичній роботі. Представництво чужоземних держав Об'єднаних Націй, одержуючи по два, а часом по три жеморандуми з тією самою українською тематикою, не можуть трактувати жадного з тих документів поважно. Всі активні політичні середовища повинні виявити максимум енергії, наполегливості, доброї волі й віри, щоб такі врешті домовитися й

фею всіх поневолених Московських народів та всього вільного світу. Як американські громадяни і українці, ми виконуємо відповідальний обов'язок, і наш конгрес мусять наші спільності дати дорожнікази і план діяльності на наступні роки. Покажимо, що наші спільності, до

включитися до системи ДЦентру. Не "боротьба за владу", а шукання того, що єднає всіх, повинно присівчувати нам у цій праці, а єднає й лунить нас усіх без винятку спільна любов до Батьківщини.

Я певний, що коли будемо пам'ятати, що добро Республіки — Держави найвищий закон, усі міжпартійні розбіжності й особисті амбіції скоряться перед спільною любов'ю до Батьківщини.

Особливо ми повинні зміцнити наші ряди в часі страшного тиску збоку ворога. Наше молодше покоління на Батьківщині в найтяжчих обставинах виявляє все більший спротив ворогові й боронить нашу національну субстанцію. Але відомості про нашу незгоду доходить до нього. Це шкодить! А ми маємо йому допомагати, а не шкодити!

Представництво Виконавчого Органу Української Національної Ради в Америці з увагою й зичливостю спостерігає працю Українського Конгресового Комітету і його поважні здобутки. Представництво уважає за свій обов'язок ствердити, що до системи Українського Конгресового Комітету повинні входити всі існуючі на терені З'єднаних Держав Америки українські організації, бо Український Конгресовий Комітет є і повинен бути єдиним репрезентантом всього нашого суспільства. На жаль, деякі навіть поважні наші організації до системи Конгресового Комітету не входять. Болісно над цим, але віримо, що це сталося наслідком або непорозуміння, або відсутності контакту та недовіреності. Добра воля й наполегливість з обох боків, безперечно, усунуть ці недоліки. Зі свого боку Представництво ДЦентру докладає усіх старань, щоб налагодити співпрацю.

Представництво уважає за свій обов'язок, ідучи по лінії званої декларації Екзекютивні Конгресового Комітету, найтісніше кооперувати з ним. Віримо, що така співпраця принесе лише користь загальній нашій справі. Першою нагодою до такої співпраці є святкування 50-літнього ювілею Української Національної Революції й відновлення української державності. Представництво в цій справі започаткувало вже низку конференцій з окремими членами Екзекютивного Українського Конгресового Комітету, покликаного до життя ініціативний Комітет у складі безпосередніх учасників законодавчих актів того періоду на чолі з колишнім прем'єр-міністром проф. В. Мартосом. Сподіваємося, що спільними з Українським Конгресовим Комітетом стараннями цю справу, яку ми вважаємо найважливішою, використавши цю нагоду для поширення у вільному світі великої правди про Україну.

НІНОЛЬО МАКІЯВЕЛЛІ

Однак, далеко випою, як матеріальна була духовна культура італійських держав — міст в добу ренесансу, в XIII, XIV і XV століттях, в архітектурі, скульптурі, малюванні, літературі та всіх інших ділянках духовної творчості. Італійські громадяни зробили епохальні відкриття. Марко Поло з Венеції переніс із двома товаришами увесь європейський — азійський степ і доставляв до Китаю; генуезький моряк Колумб переплив Атлантичний океан і доставляв до західної Індії. Козімо Медічі зібрав у Флоренції найбагатшу книгозбірню в тодішньому західному світі. Напівжартом, напівповажно називали італійці своїх північних і західних сусідів варварами.

Коли Макіявеллі досягнув повноліття, багато чого в Італії змінилось на гірше: Франція та Італія, завоювавши великими частинами країни, зробили з неї арену своїх інтриг та воєн. Однак, найгіршим було те, що італійські держави — міста, пильно зберігаючи між собою засаду рівноваги сили, не робили нічого, щоб перешкодити північним та західним "варварам" невпинно рости політично, економічно і мілітарно, переймаючи позитивні сторінки італійської культури. Злощійні тіні цих потуг падали вже на італійські держави — міста. Вони стояли перед такою самою дилемою, як децю пізніше Україна, Литва і Польща супроти Москви. Довгий час вони мали можливість з'єднати свої сили і не тільки порівнятися з північними та західними сусідами, але й, досягнувши над ними переваги, включити Італію до змагання за владу над океанськими шляхами та заморськими країнами.

Молодий Макіявеллі взявся до праці з великим запалом і посвятив. Його часто висилали до Франції, Еспанії, Німеччини і в різних місцях до італійських міст-держав. Протягом 15 років своєї дипломатичної служби він мав нагоду зустрічатися з особами, які "робили політику", вести з ними переговори на різні теми та приглядатися до устрою їхніх держав.

В 1512 р., коли вернувся до Флоренції династія Медічі, всіх республіканців, а між ними й Макіявеллі усунено від влади. Щоб забезпечити собі і своїй родині прожиток, він мусів переїхати на свій хутір. Для людини, що любила великоміську метушню, дипломатичну працю, що завжди була в курсі світової політики, життя на хуторі було фактично засланням і карою. Його мучило гіточе почуття, що він марнує свій талант і найкращі літа свого життя без будь-якої користі для себе та дорогої Батьківщини.

У міжчасі два недосвідчені юнаки змовилися скинути нову владу і привернути республіканський лад. Вони уклали список, на їхню думку, надійних для цієї справи осіб і вмістили на ньому Макіявеллі, без його

відомо та згоди. Змову виконали. Всіх зазначених на списку осіб заарештовано. Тодішнім значим усі вони переїхали важкої тортури. Коли стало явним, що Макіявеллі не був причетним до цієї змови, його звільнили з тюрми, але про поворот до дипломатичної праці не можна вже було й думати.

До того часу Макіявеллі, крім урядових звідомлень до своїх зверхників, нічого не писав і ніколи не мав на думці займатися письменством. Примушений обставинами, він став письменником, так би мовити, проти своєї волі.

Довгими вечорами на хуторі Макіявеллі роздумував над тим, що бачив, що пережив і що прочитав у творях класичних авторів на політичні теми. Ці міркування були його єдиною розрадою. Згодом вони повільно кристалізувалися навколо конкретних подій із старовинної та сучасної йому історії. Він почав їх списувати і так прийшов на світ його перший твір "Розмови", що над ним він працював біля десяти років. Це — збір думок і поглядів на різноманітні політичні теми, не пов'язані якоюсь провідною думкою. Американський історик соціолог Барнес каже, що в цьому творі Макіявеллі зробив таку глибоку аналіз людської природи та політичних процесів, як ніхто перед ним і ніхто по ньому.

В процесі писання "Розмов" з'явився другий дуже голосний твір Макіявеллі "Володар". Цей твір присвятив автор членові папської династії Медічі, щоб він піднявся переверсти об'єднання Італії і прогнав з неї "варварів". Як реаліст, Макіявеллі бачив величезні перешкоди на шляху такого задуму. Самі італійські держави — міста не усвідомлювали koniecznosti такого кроку, а "варвари", тобто Франція і Еспанія, були могутніми державами і напевно мали б поставити всіма силами опір об'єднанню.

Володар, який піднявся б виконати це завдання, мусить бути добрим організатором, полководцем та дипломатом. "Він мусять бути левом, щоб настрашувати вовків, і лисом, щоб заздальгиді пізнати пастку, бо сам лис не відістане вовків, а сам лев не звільниться з тенет". Макіявеллі признає за таким володарем право "зірвати договори з сусідніми державами, якщо вони були накинени силою, якщо вони приносять шкоду державі і якщо перестали діяти причини, що покликали ці договори до життя". Він був глибоко переконаний, що матеріальних засобів вистачить для переведення об'єднання. Італійцям бракувало тільки волі та рішучості для його реалізації.

(Далі буде)

У ЗАСКИ ДЕРЖАВИ

Хлібороби Полтавської області заспінали у заски держави 761 тисячу тонн зерна. Злача хліба держави триває, — друкує на першій сторінці "Радянська Україна" з 30 вересня.

ЛУКА ЛУЦВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІАЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(94)

Присутні прийняли ці слова мовчки, але з виразом якоїсь тривоги. Мовчанку перервав "український журналіст", який досі сидів тихо. Він зреагував на промову свого попередника "русина", який казав, що треба екасувати австрійську конституцію, і згодом згода між поляками і русинами. "Український журналіст" сказав, що "ніякої згоди не може бути", доки поляки мають усі права, а українці їх не мають. Він продовжував: "Тоді, коли ми станемо напрооти себе, кожна сторона в усій повноті своїх прав і сил, і покажеться нам потреба мосту (порозуміння — Л.Л.), — то й міст собі збудуємо!" (ст. 86).

Ми чули, що О. Борковський пропонував поробити зміни в українській перекладі цієї повісті. Франко на це не погодився, пишучи Борковському, щоб сам написав такий роман, якого собі бажає. "Я ж друкую роман з своїм підписом, значить за план, композицію і деталі я сам відповідаю, а не ви. Ваше діло, як редактора, — осудити, чи роман підходить під програму „Зорі“, чи ні. Оце б ви оказали

прямо, а не виставляли себе на смішність, бувши кравцем, та вчити шевця, як має чоботи шити" (Возняк, ст. 167).

Оця не дуже дипломатична відповідь Франка ред. Борковському свідчить про те, що автор повісті був поденерований невдачею свого твору і вже втратив надію його надрукувати. Франко вже тоді працював в редакції "Кур'єра Львівського" (від 1887 р.).

П. Колесник вважає роман "Лель і Полель" — "агітаційно-публіцистичним твором в душі". "Що робити?" Чернишевського. Щоб замаскувати провідну ідею твору, Франко вдається до складної інтриги, гострого сюжету, незвичайних ситуацій, як і Чернишевський" (ст. 136).

Ми чули вже незвичайну історію про скарб діда Семка Тумана. Незвичайне було дитинство Начка і Владка, їхня праця для народу і їхня закоханість у тій самій дівчині. І ця любов їх — близьковок — роз'єднала, і, як передбачила їхня мати, спричинила їхню смерть.

П. Колесник пише, що Франко "замаскував глибокий підтекст повісті — апологію народного повстання", що є великим перебільшенням, бо оскарження селяни не думали про жадну революцію чи повстання, тільки мали спір із поміщиком, твердячи, що деякі ґрунти належать до громади, а не до двора (пор. 159 ст. повісті!). Франко пропагував тут єдиний фронт демократичних сил проти реакції, та й то аж тоді, коли українці матимуть певність, що вибо-

рені спільними силами права будуть власністю не тільки поляків, але й українців.

О. Білецький у своїй праці про Франкову прозу твердить, що обидвох героїв повісті "Лель і Полель" не можна назвати позитивними... Один, добиваючи коханої дівчини, стає ренегатом, другий, як щасливий суперник, замикається в особистому щасті, і обидва гинуть — згідно з повір'ям, що брати-близнята не переживають один одного" (ст. 283).

Ю. Кобилицький повторив і тут небилицю про Франків "реалізм" в цій повісті, де він є тільки в деяких епізодах, як ми вже зазначали. В цілому творі, як пише П. Колесник, — "усе в житті головних героїв було незвичайне" (ст. 136). І це правда, тому не можна писати, як це робить Ю. Кобилицький, що "реалізм в повісті „Лель і Полель" виявився в тому, що Франко, як великий художник-реаліст (без прикметника „реалістичний" ніхто не може бути „великим" в СССР — Л.Л.), — силою свого таланту показав неспроможність прогресивної ліберальної інтелігенції розв'язати кричущі соціальні суперечності без участі народу. Брати Калиновичі за повістю далекі з своїми народолобськими ідеалами від народу, від його революційних стремлінь, тому й гинуть, як одиниці" (хвіба як „близнюки" — Л.Л.). (Ю. Кобилицький. Творчість І. Франка, ст. 108.)

І. Цапенко признає, що Франко, „будучи суворим реалістом, віддав повну данину романтичній уто-

пії... Без скарбу не змогли б розпочати своєї діяльності брати Калиновичі".

В „Історії української літератури" (том I, ст. 549) уважається повість „Лель і Полель" „значним досягненням Франка-прозаїка", який в цьому творі „засудив як космополітичний, так і націоналістичні тенденції буржуазних інтелігентів". Не вірно пишеться в цій „Історії", що „автор в „Лель і Полель" показав на широкому матеріалі гниття різних суспільних верств, станів Галичини 70-80-х років XIX ст." (ст. 548).

Оцінюючи цей твір, треба пам'ятати, що це повість з життя польської інтелігенції у Львові, на першому плані виступають поступові поляки, але вони, брати Калиновичі не подали програми, за якою треба б працювати, щоб розв'язати складні в Галичині питання: національні і соціальні. Начко і Владко говорять загальними словами. Владко майстерно танцює коломицьку на польському балі, на якому був сам намісник, але як би мало далі виявлятися українське фільтро цих братів, яких на прийнятті назвав (похику) один з українців „ренегатами", бо ж їхнім батьком був українець, — не знати.

Гадасмо, що Франко бачив пізніше слабкі сторінки свого твору, і тому не подбав про його видання українською мовою. В перших роках 20-го віку він міг друкувати свої твори без труднощів, але цього не зробив.

Закінчують будувати перший будинок Українського Католицького Університету

Рим. (УПБ) У «Вістях з Риму» подано повідомлення такого змісту: «Ідея заснування Українського Католицького Університету прибрала вже свої конкретні матеріальні форми у першому будинку цієї наукової інституції, що саме викінчується на західних окраїнах Риму, при вулиці В'ючча. Викінчується вугрунтіше устаткування триповерхової будівлі, що стоїть посеред просторої площі. Викладові зали, бібліотека, а д і містяться кімнати та приміщення для професорів, все більше прибирають своє належне оформлення відповідно до свого призначення. До нового дому з'їжджаються вже перші його жителі, щоб розпочати там наукову працю. Так дозв'язується ядро українського наукового центру. Брак належного наукового центру християнського духа уже від довгого часу відчувався серед українців і взагалі серед східних християн. Колись таким центром була Києво-могилянська академія, що гуртувала наукові сили не лише європейського, Сходу, але й християнського населення Малої Азії. У наші часи християнські східні обряди, зокрема католики, принево-

лені були розвивати свою богословську науку за посередництвом латинських наукових інституцій, бо немає жодного університетського центру серед східних католиків. Найчисленнішою східною обрядовою групою є українська, навіть якщо брати під увагу лише цю частину у західній частині. Тому ж її завданням завжди було організувати католицький науковий центр, в якому наукові працівники могли б спільними силами розвивати працю в різних ділянках науки.

Такий центр зав'язується саме в Римі. Він повинен бути згуртований довкола себе наших науковців, розсіяних по цілому світі; перший будинок Українського Католицького Університету, малий матеріальний дім, повинен стати центром великої духовної інституції. Чи дійсно так станеться, чи справді це зерно розростеться у розлоге дерево, чи українці спроможуться завершити свою культурно-виховну структуру університетською інституцією, залежить у великій мірі від нас самих українців, від нашої підтримки, яку дамо у цьому зародковому Українському Католицькому Університету».

За Прапор Перемоги...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

венції! Цю справу реферували голова Округу п. Н. Олек, діючий тепер його заступник п. М. Сенчишак, секретар інж. Л. Боднар та місцевий представник фонду Катедри Українознавства, д-р Помірко.

Про цьогочасні здобутки Округу за минулих 9 місяців реферували Володимир Гіричак, обл. орг. УНСОЮЗ. Щоб улегшити присутнім репрезентантам слухання його звіту, він роздав їм усім виготовлений звіт із дотеперішньої діяльності кожного Відділу в Окрузі.

Даючи признання тим відділовим урядникам, що досі наполегливо працювали в розбудові своїх Відділів і вже зближаються до осягнення своєї квоти, обл. організатор рівночасно звернувся й до тих, які щойно започаткували працю, та сказав, що їхні обов'язки некінчаються на їхній виборі до проводу під час загальних річних зборів, але саме тоді вони щойно починають для них! І саме тому кожен із них приймаючи обов'язки провідника Відділу, повинен добре застановитися, чи зможе він, чи вона, задовільно для Союзу їх виконати. Треба зробити так не тому, що «хтось» там із Екзекутиви Головного Уряду УНСОЮЗ цього вимагає, але тому, що УНСОЮЗ належить до таких громадських інституцій, які мусять рости й розвиватися.

Зупиняючись на й до вше над планом праці, які можна буде успішно довершити цьогогрішню кампанію за новими членами в Окрузі, обл. організатор виразною мовою сказав, що одній людині у Відділі ніколи не буде під силу виконати це важке ді-

ло, але потрібно взятися за нього всім відділовим урядникам і шукати допомоги в усього членства. Маючи готовий план праці та її розподіл між собою, треба взятися негайно за його виконання, відвідуючи кожного вечора тих своїх членів, що досі мають низьке забезпечення, а також і тих, які ще досі чомусь не мають забезпеченої повної родини в Союзі.

У дискусії над планами організаційної праці брали участь перший гол. місце-председника інж. С. Куропас, гол. радні пані Г. Олек, місце-председник сек. Ком. п. М. Сенчишак, сек. інж. Л. Боднар та голова Округу п. Н. Олек, а відповіді на питання давав обл. організатор.

На нарадах вирішено, щоб відбудити окрему нараду з урядниками тих Відділів, які з якихось причин не вислали своєї репрезентації. Відсутність на зборах Округу Відділових репрезентантів є виразним доказом, що відділові урядники цього Відділу не визнаються як слід на своїх обов'язках.

З дискусії і постанов наряд було видно виразно зарисовану одну нотку, а саме, що амбіцій тієї Округу є за всяку ціну здобути знову прапор Перемоги Першуну в Союзівій організаційній праці. Кілька років була ця Округа Першуню держала цей Прапор, але виврала цей Округ з рук Округу з Філадельфії саме перед 28-ю Конвенцією УНСОЮЗ. Якщо дала підуть так, як ішли наради, то Філадельфійська Округа може вже тепер готуватися до передачі Прапора, або... до завзятої акції! **Вогік**

Привітання на IX Конгресі...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

наша спільнота дозріла, і жича. Івана Ірлявського. Окремості Чемеринського, полсада, сама собою радити. Проведім наш ювілейний конгрес гідно й достойно. На нас дивляться не тільки американський Уряд і вся наша еміграція, але й Київ і Львів, і Чернівець, і Ужгород, а в першу чергу придується кривава Москва. Успіхи УККА зобов'язували всі пекельні сили Шелерія проти нашої спільноти в Америці, і кілька років вони пробувають усіма засобами нищити УККА, наші Церкви і відразу незалежну науку в Америці. Пам'ятаймо: Москва провадить холодно і галювачу війну проти української спільноти в Америці. Тому шануймо нашу американську свободу великою самодисципліною і ні на хвилину не забуваймо, що нас усіх єдина наша велика спільнота — здобуття «нового праведного закону Вашингтона» для України. Хай наш конгрес стане конвенцією згоди, консолідації всіх творчих незалежних сил і маніфестацією їх солідарності!

Я закінчую. Наш конгрес відрізняється напередодні 50-літнього ювілею відновлення нашої державності, наших визвольних змагань — нашої національної революції, що почалася в дійсності вже 1914 року чиним УСС'ом і Союзом Визволення України. Від того часу ціле пістоліття було устелене кривавими жертвами патріотів, що згинули в боях та концтаборах або що їх скритобували в рука Москви досягнувши і у вільному світі. Ветаньмо, Громадо, ветаньмо і поборно згадаймо всі ці жертви за волю України, Європи і Світу. Згадаймо Мокіну, Базар, Крути, Бродя та бої УПА, згадаймо всіх мучеників наших Святих Церков і наших Митрополитів Липківського і Шептицького, спом'янімо Петлюру і Коновальця, Чупринку, Бандеру, Ребета і всіх, що своє життя пожертвували за те, щоб ідея волі України жила! Спом'янімо всі жертви гітлеризму, зокрема Олену Телігу, Оль-

Посмертні згадки

ТЕОДОР РАПАВНИК, член В.д. св. Володимира — 180 В.д. УНС в Нью-Йорку. Н. П. помер 3 жовтня 1966 р. проживши 56 р. Похоронився в с. Карлівці, пов. Сянік, Україна. Похований в смутку дружини Анни, 3 сина Степана, Івана і Володимира. Похорон відбувся в четвер, 8-го жовтня 1966 р. з похоронного заведення П. Яреми до укр. кат. церкви св. Юра, а відтак на цвинтар св. Раймонда в Бронксі, Н. Й.

Вічна йому Пам'ять! І. Малець, секрет.

АННА ШЕГДА, членкиня В.д. св. Володимира, 88-річна, померла 23 серпня ц.р. Похоронилася з сестри Синецької Ніжис, пов. Сколе, Зах. Україна. До Америки прибула в 1912 р. Похорон відбувся 28-го серпня. Залишила в смутку мужа Михайла, дочку Марусю і сина Корнелія Володимира, п'ять вуків та сестру Марію Мицик в Честері, Па.

Вічна їй Пам'ять! Управа

Нові платівки ІІ Люба Мацюків

На сторінках української преси вже не раз писалися про мистецьку діяльність відомої пари співаків ІІ Люба Мацюків. Багато Репортжів появилось про мистецьке турне ІІ Мацюк по Бразилії та про її успіхи. Згадувалося про награвання з оркестром нового репертуару для нових платівок з участю мужа, відомого співака Люба Мацюка, який бавив в тій справі до Бразилії.

Увесь репертуар охоплює 38 номерів, чого і потрібно для випуску трьох платівок. Репертуар складався з арий і дуетів українських опер, та пісень і дуетів українських композиторів. Увесь репертуар награваний з участю оркестру, а спонсором і реалізатором з американської «Супер Рекордінг Ко». Уже відомо, що скоро появиться перша платівка Мацюків. Тут не зайвим буде згадати, що згадана фірма вже передала кількома роками видавала нову платівку ІІ Мацюк з у-

частю піаніста Євгена Мацюка, під назвою «Майстри Української Музики», і вже другим накладом розійшлася переважно серед амер. любителів мистецтва.

Давніше, бо ще за часів перебування наших мистців у Бразилії, українське видавництво «Дністер», видало дві різноманітні плати Мацюків при участі оркестру, які масово розійшлися і не сходять із репертуару радіських передач. Випуски платівок українських співаків, та ще з участю оркестру, є рідкістю, і дуже важким до зrealізованню, явищем, тому випуск нових платівок нашої відомої і любимої пари співаків, буде ентузіастично прийнятий українським загалом, та буде надзвичайним вкладом до українського мистецького життя у вільному світі. Дуже правдоподібно є, що нова платівка Мацюків можна буде набути на їхніх концертах в Нью-Йорку і Філадельфії, вже 22-го і 29-го жовтня цього року.

ПРЕЗИДЕНТ ФІЛІПІН Е. МАРКОС

заявив у розмові із журналістами після свого повороту із поїздки до ЗДА і Японії, що з Північним В'єтнамом і В'єтконгом уже встановлено контакт для заочаткування розмов в справі замирення у В'єтнамі.

На закінчення жалоби, та за Спокій Душ наших Найдорожчих РОДИЧІВ

бл. п. Матвія і Таціяни ДАНИЛИШИНІХ

були відправлені

ЗАУПОКИНА СЛУЖБА БОЖА

З ПАНАХИДОЮ

в суботу, 8-го жовтня 1966 року

в українській католицькій церкві

СВ. ЮРА в НЬЮ-Йорку

Приняті та згадані проміжні згадки в своїх молитвах покійних Родичів.

ВІДНА ІМ ПАМ'ЯТЬ!

В глибокому смутку сини — **ЯРОСЛАВ, МИХАЙЛО**

Дітворт, Міш.

Замість квітів на свічку могли

ст. п. проф. **К. НИЩЕМЕНКА**

зложивши зупи Школу Українознавства в Дітворті, Міш.

суму 18 доларів на цілі НТШ в ЗДА.

Ю. Барца, С. Бредзів, А. Бутрий, О. Дуб, Х. Клімашин,

В. Лончина, Т. Недзвєцька, В. Потаненко, Р. Прийма,

Ю. Сеток, А. Спосарчук, Л. Тарнавська, А. Цап —

Дітворт, Міш.

ПОДЯКА

Скільки щирої вдячності висловлюю високоповажній особі Владиславу Мистецькому і всім Всесвітнім Отцям за відправлення і згадування під час похорону й Панахиди, дияконів і хористів, що звеличили співом Службу Божу, Сестрицям і Братцям при церкві св. Андрія Первозванного в Сомерсет, Сент-Бавід Брук, Нью-Джерсі, а також Товаришам по Зброї, Дружину і Знайомим, що вшанували пам'ять

нашого Дорогого МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

ФЕДОРА МАЛЬ-МАЛЮТИ

сповно присутності, квітами й зворушливими промовами під час відправлення його на Вічний Спокій і приєднанням до нього всіх присутніх і відправлення Панахиди в різних містах Америки, Канади і Австралії.

Замість поминального виписування всіх присутніх на похоронних відразах, складаємо \$15.00 на будинок для Державного Центру УНР у Європі.

Дружина — **МАРІЯ**

Донька — **ГАЛІНА** з мужем **МИКОЛОЮ**

СТЕПАНЕНКОМ

Вук — **ЮРИЙ**

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшов від нас в Вічність наш Найдорожчий МУЖ, ТАТО І ДІДУНЬО

бл. п. д-р ПЕТРО ГАЙДУЧОН

на 80-му році свого трудовитого життя.

Похорон відбувся в Нью-Йорку, дня 9-го вересня 1966 р.

Бажучи сплатити довг відносності усім, що віддали послугу покійному та співпали з розрадою нам у горю, складаємо широ-сердечну подяку:

Всеч. Парохом о. Дмитро Липуті і Всеч. Ігуменні о. Володимирів Крискомому за відвідини покійного під час негуди в шпиталі й у відвідини св. Тайни Сповіді і Свєч-помазання, а Всеч. о. Йосифові Дибці за відвідування Парастасу. Всеч. Ігуменні о. В. Крискомому за відправу Панахиди, за зворушливі прашальні слова і за відвідування св. Божественної Літургії та похоронних обрядових відправ з участю на цвинтарі.

Зокрема широ дякуємо нашим Вип. лікарям: д-рові Б. Паньчуківі і д-рові Б. Філіпчуківі за опіку в часі негуди покійного.

Сердечно дякуємо Достойній Управі і Членству ООЧСУ в Нью-Йорку, за оголошення в «Свободі», за вінок квітів, за участь у похоронних відправах і за несення домогину до церкви, з церквою і на цвинтарі у Бавид Брук. Зокрема складаємо широ-сердечну подяку професорові д-рові Миколі Чиревському за прашальну промову з рамені ООЧСУ, що щиро і глибоко віри пронизувала серія припадків. Сердечно дякуємо Юному СУМ-ові за зорганізовану участь під проводом п. Ф. Луцишина у Панахиді.

Щиро дякуємо хористам, членам хору Укр. Кат. Парохії у Нью-Йорку і дияконів п. М. Добочові за участь у відслуженні Панахиди у похоронному заведенні Литвині в Литвині.

Усім Рідним, Дружину, Марійській Дружині Пань і Знайомим широ дякуємо за участь у похоронних відправах, за концерти на Службі Божій, за вінок квітів, за спів і співучість усім і всім.

Щедримі ласками нехай Всевишній винагородить-обдарить Вас усіх за це все.

ІРЕНА ГАЙДУЧОК

з Синами, Синовою і Внуками

ВЖЕ ЧАС ПОСИЛАТИ РІЗДВЯНІ-ЗИМОВІ ПАЧКИ СВОІМ РІДНИМ

ВИСИЛКОВЕ БЮРО

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

108 West 14th Street New York, N.Y. 10011

1-й пр. близько 6-ої аве. Tel.: CN 3-3005

Вислалася послужити до всіх Республік ССРС та до Румунії. • Все оплачується у нас так, що відберице нічого не платити. • Посилки та замовлення зпоза Нью-Йорку, полагодуємо безплатно. • Масмо на складі великий вибір товарів по умиркованих цінах.

Відкрито кожного дня від год. 9:30 — 7:00 вечером, в неділі від 10-ої — 4-ої по пол., в інших годинах за попереднім домовленням.

Танцювальний Український Ансамбль Вірського

БУДЕ ТАКОЖ

у Філадельфії

CONVENTION HALL

в суботу, 22-го жовтня 1966 р.

о год. 8:30 веч.

Вітети в цінах \$6.00, \$5.00, \$4.00, \$3.00 можна набувати у Lobby of Bellevue Stratford Hotel

УКРАЇНСЬКИЙ ТАНЦЮВАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ ВІРСЬКОГО ПРИГІДКАС до НЬЮ-Йорку

Однокий виступ в Нью-Йорку

Неділя 23 жовтня 2 вистави, 3 по пол. і 8:30 веч.

Symphony Hall — Formerly Mosque Theatre

1020 Broad Street, Newark, N.J.

S. HUOK PRESENTS

THE HAIR RAISING

UKRAINIAN DANCE COMPANY

PAVEL VIBKY, Artistic Director

100 DANCERS WITH SYMPHONY ORCHESTRA

Вітети: \$6.00, \$5.00, \$4.50, \$3.75, \$2.75 можна дістати при касі, 1020 Broad St., Newark, NJ 3-1815 і у всіх крамницях Bambergers. Поштові замовлення слати на подані адреси.

ПРИГАДКА

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОЇ ШАДНИЦІ

UKRAINIAN SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

PHILADELPHIA, Pa.

— відбудуться —

в понеділок, дня 24-го жовтня 1966 р.

о год. 6-й веч.

в домі СПОРТОВОГО Т-ВА „ТРИЗУБ“

при 4930-32 Н. Бродд вул.

Окремих повідомлень не висилається.

Дирекція Української Шадниці вичинливо просить Шановних Членів взяти участь в зборах та принести ошадністеві та позичкові книжечки.

Річна дивиденда 4.25%.

ДИРЕКЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ШАДНИЦІ в ФІЛАДЕЛФІЇ

НЕДІЛЯ,

16-го ЖОВТНЯ 1966 р.

Год. 1:30 по пол.

ФУТБОЛЬНІ

ЗМАГАННЯ

ЗА МИСТЕЦТВО АМЕРИКАНСЬКОЇ ФУТБОЛЬНОЇ ЛІГ

„Чорноморська Січ“ — Olimpia S.C.

Нью-Йорк

Передмаг: POLISH FALCONS — ТРИЗУБ (Філадельфія)

В складі дружини „Олімпія“ до цих змагань виступить 5 новоприбулих футболістів з Польщі.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЄ ТОВАРИСТВО ПРИХИЛЬНИКІВ РІДНОЇ ШКОЛИ ім. Т. ШЕВЧЕНКА в КЛІВЛЕНДІ

мас шану запросити Вас з Родиною на

ОСІННІЙ БАЛЬ

з гостиним виступом відомого українського письменника-гумориста

МИКОЛИ ПОНЕДІЛКА

Субота, 29-го жовтня 1966 року

в залі **Wagners Country Inn**

30855 Center Ridge Rd. — Westlake, Ohio

ЄВРОПЕЙСЬКА ОРКЕСТРА Т. К.

Вітети: \$6.00, \$5.00, \$4.50, \$3.75, \$2.75 можна дістати при касі, 1020 Broad St., Newark, NJ 3-1815 і у всіх крамницях Bambergers. Поштові замовлення слати на подані адреси.

Вітети: \$6.00, \$5.00, \$4.50, \$3.75, \$2.75 можна дістати при касі, 1020 Broad St., Newark, NJ 3-1815 і у всіх крамницях Bambergers. Поштові замовлення слати на подані адреси.

ПРАЦЯ

HELP WANTED MALE
BONER — SKINNER
VEAL

Фабрика в Corona, Queens. Досвід у спорядкуванні м'яса, висока платія, постійна праця. Нагода навчитися доброго фаху виготовлення костей в грудницькій індустрії. Телефонуйте в понеділок ПЛ 8-6700

ФАБРИЧНА ПОМІЧ

Досвід неконечний, мусить горити, читати і писати по-англійськи. Досконала нагода, телефон, цілий тиждень: Pyro Heat Treating Corp. 1148 Broad Hollow Rd. Farmingdale, L.I., N.Y.

MAINTENANCE MECHANIC

Experienced, skilled in Fork truck, general repairs and installation. Good opportunity, steady job with fringe benefits. Apply in person to: The Sherwin-Williams Co. Brown St. and Lister Ave. Newark, N.J.

MACHINIST

Man will drilling experience, needed to operate a tape control drilling machine in a plastic moldmaking shop. This is not production work, paid holidays, vacations, life ins., hosp., steady work. Please call collect or write for information. NEWARK DIE CO. 24 Scott St. Newark, N.J. 201 MA 2-3305 Victor P. Bergquist

АВТО-МЕХАНІКИ (3)

Тільки досвідчені. Досконалі умови праці. 5 днів в тиждень. Питати за JOSEPH LIMMA Service Manager CITY CHRYSLER PLYMOUTH 257 Elizabeth Avenue Newark, N.J. Tel.: 824-4000

ФАБРИЧНА ПОМІЧ

Досвід неконечний, навчимо. Нині змінна 371/год. тиждень + овертайми. Початково \$1.75 на год. Автоматична періодична підписка. Plastic Materials Inc. New South Road Hicksville, L.I.

MECHANICS

V.W. wants skilled mechanics. Liberal wages. Paid Vacations & free factory supervised training. VOLKSWAGEN FIFTH AVENUE 6th Ave at 18th St. N.Y.C. AL 5-4060 An equal opportunity employer

Перед появою 2-го тому І.У.К. забезпечитися 1-им томом бо його пізніше може забракнути. Мусимо також знати скільки друкувати 2-го тому.

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

(ДРУГЕ ВИДАННЯ, ДОПОВНЕНО ДО 1964 Р.)

Так виглядає І.У.К. в поменшено. Дісна величина 10 x 7 1/2 x 1 1/2 цалів. Замовлення вислати до

КЛУБОВІ ПРИЯТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ: UKRAINIAN BOOK CLUB L. TYKTOR, Publisher P.O. Box 3597, B. Winnipeg 4, Man. Canada

(Віддати, виповнити і вислати) ДО КЛУБОВІ ПРИЯТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ: Замовляти Історію Української Культури (перший том) в ціні \$12.00. Належність переслати чеком, монетором, готівкою в листі. (Коли готівкою то в реєстрованій листі). Книгу проку вислати на адресу:

І.У.К. продають також усі українські книжки.

УВАГА! Цього року збільшимо подарунки українським книжкам на Уродини. Іменини, Вшчання, Св. Миколая, Різ-до, Новий Рік та інші нагоди.

Придбайте також для себе люксове видання ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ або подаруйте таку цінну книгу своїм дітям, внукам, приятелям або Рідній Школі. Дім слідом інших культурних народів, англійців, німців, французів і ін. Хай здивується клас: У кожну українську хату варієна книга: Історія Української Культури.

На бажання замовляємо докласти до І.У.К. картку з золотом печаткою для Вашого наліска для ко-го даруєте книгу. Читайте оголошення про Історію Української Ку-льтури.

І.У.К. продають також усі українські книжки.

УВАГА! Цього року збільшимо подарунки українським книжкам на Уродини. Іменини, Вшчання, Св. Миколая, Різ-до, Новий Рік та інші нагоди.

Придбайте також для себе люксове видання ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ або подаруйте таку цінну книгу своїм дітям, внукам, приятелям або Рідній Школі. Дім слідом інших культурних народів, англійців, німців, французів і ін. Хай здивується клас: У кожну українську хату варієна книга: Історія Української Культури.

На бажання замовляємо докласти до І.У.К. картку з золотом печаткою для Вашого наліска для ко-го даруєте книгу. Читайте оголошення про Історію Української Ку-льтури.

І.У.К. продають також усі українські книжки.

УВАГА! Цього року збільшимо подарунки українським книжкам на Уродини. Іменини, Вшчання, Св. Миколая, Різ-до, Новий Рік та інші нагоди.

Придбайте також для себе люксове видання ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ або подаруйте таку цінну книгу своїм дітям, внукам, приятелям або Рідній Школі. Дім слідом інших культурних народів, англійців, німців, французів і ін. Хай здивується клас: У кожну українську хату варієна книга: Історія Української Культури.

На бажання замовляємо докласти до І.У.К. картку з золотом печаткою для Вашого наліска для ко-го даруєте книгу. Читайте оголошення про Історію Української Ку-льтури.

І.У.К. продають також усі українські книжки.

СПОРТ

редактор В. СОХАН

КАЛЕНДАРЕНЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

„Тризуб“, Філадельфія — „Польські Соколи“, Ньюарк, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліги відбудуться в неділю, 16-го жовтня 1966, о год. 1.30 по полудні на грищі Айрон-Бавнд при Вільсон евно в Ньюарку. На цьому ж грищі о год. 3.30 по полудні: „Чорноморська Січ“, — „Олімпія“ Нью Брітен, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліги.

ПРАЦЯ

HELP WANTED MALE

WANTED

SQUEEZER MOLDERS
TABOR CUT-OFF
MACHINE OPERATORS
(Piece work) — Top rates & overtime. Apply

SPECIALTY ALUMINUM & BRONZE CORP.
339 Washington Avenue
Revere, Mass.
(617) 289-4600

MAINTENANCE MECHANIC

Oliver Rubber Company needs qualified man to fill a position as serviceman on third shift. Previous experience with conveyorized equipment and rubber processing machinery. Call for appointment 782-5353

OLIVER RUBBER CO.
43 Emery Ave., Flemington, NJ

TURRET LATHE OPERATORS

Першо і друго класні і початкуючі. Постійна праця, юніа на фабрика, Greenpoint, Brooklyn EV 3-9005

TOOL-DIE MAKERS

1st class, to build, after, repair progressive and secondary dies, tools, gauges. Able to work alone from sample, sketch or instructions. National electro mechanical proprietary products. Good pay, conditions, all benefits, permanent. Call Mr. Benghart, 727-1500.

An equal opportunity employer

SHEET METAL WORKERS

Small electronics firm desires men, experienced, full time. Good salary. Overtime pay. Paid vacations and holidays. Profit sharing plan and other benefits. Apply in person at

DYNALOC CORP.
34 Elton St., Rochester, N.Y. Ask for Mr. F. Farruggia

MECHANIC

For automobile Agency Also

CAR POLISHER
CASTLE MOTORS
301 Route 17 Paramus, N.Y. 201 265-0604

МУЖЧИНИ

Sheet Metal механіки, Bench механіки, Die Makers. Найвища платія, овертайми. Незвичайна нагода. Мусить говорити по-англійськи.

Liverpool Industries
162 — 57th Street
Brooklyn, N.Y. Call 439-4690

QUARTZ TECHNICIANS OR TRAINEES TO BECOME QUARTZ TECHNICIANS.

Fast growing company has several openings. Positions also available in Grinding Department. Full company paid benefits and vacations. Excellent opportunity for good men to advance. Contact Mr. Lamkin at: CARLER PRODUCTS 127 Seeley Road Syracuse, N.Y. Call Collect 315 446-7860

ПРАЦЯ

HELP WANTED MALE

PRESS OPERATORS

Досвід при автоматичній механізмі. Постійна праця. Гарні умови праці. Знаменита нагода для відповідного.

DELTA

58-50 52nd Avenue
Woodside, L.I.

HELP WANTED MALE

MECHANICS ONLY

PRECISION SHEET METAL Why fight New York traffic? Five minutes from Goethals Bridge (near Bay-Way Circle). Top wages, life insurance, Blue Cross — Blue Shield, union shop. Permanent. Openings.

Precision Sheet Metal Prototype Mechanics — Press Setup and Operate — Brake Setup and Operate — Shear Operator... Whistler Setup — Hellarc Welder... Inspector

DAY... NIGHT... PART TIME

THE BARRE COMPANY, INC.
201 Park Avenue South
Linden, N.J. 07036

бавнд при Вільсон евно в Ньюарку. На цьому ж грищі о год. 3.30 по полудні: „Чорноморська Січ“, — „Олімпія“ Нью Брітен, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліги.

УСК Нью Йорк — „Гунгарія“, Н. П., мистецькі змагання „Великої Десятки“ Німецько-Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 16-го жовтня 1966, о год. 1.45 по полудні на грищі Українського Спортивного Майдану при 124-й вулиці і 31-й евно в Коледж Пойнті, Н. Й. На цьому ж грищі о год. 3.30 по полудні другі мистецькі змагання „Великої Десятки“ Грецько-Ам. СК — „Н. Й. Гота“.

— о —

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ“ — „ІНТЕР КЛЮБ“ 2:0 (2:0)

Маспет, Л. А. 9 жовтня. — Цю важливу перемогу з новопідсиленним „Інтер Клубом“, за першість АФЛіги, здобула „Ч. Січ“ на площі господарів — Метрополітен Овал в Маспеті. Понад 1.000 глядачів пригледілися цим гарним, швидким та завзя-тим, але фер, змаганням і були надзвичайно вдоволени грою, що її показали обидві дружини. В складі „Ч. Січі“ бракувало контужених Сн-лика і Бородея, але зате виступили знову „бомбар-дир“ Шорт і знаменитий помічник Тирнер. В складі „Інтеру“ ми побачили між іншими відомих у футболь-ному світі змагунів, Алекса Фульчика з „Польоні“ Битом Польща, Джайра Рію-са, кол. репрезентанта Ко-лумбії, М. Лянгана і ін..

В грі одначе згадати зірки „Інтеру“ не показали чо-гось надзвичайного. Браку-вало італійцям головно зі-граності і поодиноким зма-гунам фізичної підготовки. Крайніми в цих ділянках показалися українські фут-болісти, завдяки чому збу-ли заслужену перемогу.

Першу можливість здобути ведення мали господарі вже в 2-й хвилині, коли м'яч сильного стрілу Фульчика відбився від верхнього ку-та воріт „Ч. Січі“ Даліші хви-лини першої половини про-ходили під знаком переваги січовиків. Джовані Паска-релла, воротар „Інтеру“, мав повні руки роботи, вилучо-ючи численні стріли Шор-та, Чижовича, Вільчака і Чайки. Ведення 1:0 для „Ч. Січі“, здобув Шорт з подачі Чайки в 12-й хвилині. Дру-гого голя, що, як виявилось, був останнім в цій зустрічі, здобув в 14-й хвилині зно-ву Шорт, який класично ви-користав подачу горою Ч-жовича, спрямувавши його в лівий кут воріт „Інтеру“.

В другій половині гра була більш вирівняна. Обидві дружини мали можливість на здобуття чергових го-лів, в 69-й і 84-й хвилини. В згаданих моментах глядачі пережили найбільш емоцій-ні акції, що їх створили обидва напади. „Ч. Січ“ не використала двох можли-востей, порожни ворота пере-стрілював Чайка, а італійцям не пощастило з карним стрі-лом, який вміло оборонив воротар „Ч. Січі“.

Варто відмітити, що на цю важливу зустріч прибула де-легатія Американського Футбольного Союзу на чолі з секретарем п. Баріскілом, та слідувала за грою моло-дих українських кандидатів до олімпійської збірної ЗДА: В. Каздобі, М. Воробця, Б. Ляльки і Л. Вільчака. В роз-мові з членами Управи УСТ „Ч. Січ“ секретар ЮСФА висловив признання для УСТ „Ч. Січ“ за великий вклад праці для виховання власних визначних футболі-стів.

„Ви українці можете бути горді“ — підчеркнув п. Беріскіл — „за все, що робите і зробили вже для росту і популяризації цього спорту в ЗДА“. Присутні на цих змаганнях були також, Курт Лам — президент АФ Ліги і його І-й заступник Енціо Магнонці.

Склад „Ч. Січі“: Лопера (Юрків), Воробець, Каздоба, Павлишин, Лялька, Тирнер, Понос, Чайка, Шорт, Чи-жович, Л. Вільчак, (В. Віль-чак Попович).

Показник таблиці гор АФ Ліги (Група Північ) стан з 10 жовтня 1966 р.

Тризуб 8:2 11:5
Ч. Січ 8:2 13:7
Бостон 3:5 14:13
Рома СК 3:3 7:9
Гатфорд СК 1:5 2:7
Інтер Клуб 1:7 7:13

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ“ (Амат.) — „РОМА“ (Амат.) 0:0

Передзмам аматорів закін-чився безрезультатно нічиєю. Аматори „Ч. Січі“ ведуть у Прем'єр Дивізії Шейфер Лі-ги. Вони мають 3:1 точок, 1:0 відношення воріт. В цій групі змагаються 10 дружин.

О. Твардовський

ДОВРЕ ЧИТАТИ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ

СОЙКА-ШТУКАРКА

РОМАНА ЗАВАЛОВИЧА
Ціна — 1 долар
Замовляти: СВОБОДА

ПРОДАЄТЕ ЧИ КУПУЄТЕ? ДОМИ - БІЗНЕСИ - ЛІТНІСЬКА - ПЛОЩІ - ФАРМИ

TRIDENT REALTY CO.
98 Second Ave. — NEW YORK, N.Y. — Tel.: 477-6400
БЕРЕМО ДОМИ ПІД ЗАРЯД

ПРОДАЮ

ЦЕГЛЯНИЙ ДІМ
в Шінаго, де є 2 шестки і 1 крамниця, цегляний гараж на 2 авто, харкова крамниця (Сиріфай О. Супер Маркет). Дім має доходу \$310.00 на місяць, а в крамниці понад 100 тисяч річного обороту. Продам разом дім і крамницю або окремо. Ціна дуже низька, бо змушений продати з причини слабого здоров'я. Працюю в тім самім бізнесі 12 р. Телеф. в Шінаго EV 4-4021

ПРОДАЮ

4-РОДИННИЙ БУДИНОК
на продаж в Ірвінґтоні. Будинок в добрій ділянці і в добром стані. По інформації телефонувати: 374-9440, кожного дня

ПРОДАЮ

REAL ESTATE RIVERDALE
West 256 Street
Легко для здержання, три спальні, 2 пов. ланчини, все формайка, голівудська кухня, піч в стіні, counter top range, алюмінієвий сайдинг, вікон-ниці, сітки + гараж. Низ по-даток. \$24,000 — \$25,000.
Tel.: KI 9-3468

ПРОДАЄТЕ ЧИ КУПУЄТЕ? ДОМИ - БІЗНЕСИ - ЛІТНІСЬКА - ПЛОЩІ - ФАРМИ

TRIDENT REALTY CO.
98 Second Ave. — NEW YORK, N.Y. — Tel.: 477-6400
БЕРЕМО ДОМИ ПІД ЗАРЯД

ПРОДАЮ

4-РОДИННИЙ БУДИНОК
на продаж в Ірвінґтоні. Будинок в добрій ділянці і в добром стані. По інформації телефонувати: 374-9440, кожного дня

ПРОДАЮ

REAL ESTATE RIVERDALE
West 256 Street
Легко для здержання, три спальні, 2 пов. ланчини, все формайка, голівудська кухня, піч в стіні, counter top range, алюмінієвий сайдинг, вікон-ниці, сітки + гараж. Низ по-даток. \$24,000 — \$25,000.
Tel.: KI 9-3468

ПРОДАЄТЕ ЧИ КУПУЄТЕ? ДОМИ - БІЗНЕСИ - ЛІТНІСЬКА - ПЛОЩІ - ФАРМИ

TRIDENT REALTY CO.
98 Second Ave. — NEW YORK, N.Y. — Tel.: 477-6400
БЕРЕМО ДОМИ ПІД ЗАРЯД

ПРОДАЮ

4-РОДИННИЙ БУДИНОК
на продаж в Ірвінґтоні. Будинок в добрій ділянці і в добром стані. По інформації телефонувати: 374-9440, кожного дня

ПРОДАЮ

REAL ESTATE RIVERDALE
West 256 Street
Легко для здержання, три спальні, 2 пов. ланчини, все формайка, голівудська кухня, піч в стіні, counter top range, алюмінієвий сайдинг, вікон-ниці, сітки + гараж. Низ по-даток. \$24,000 — \$25,000.
Tel.: KI 9-3468

ПРОДАЄТЕ ЧИ КУПУЄТЕ? ДОМИ - БІЗНЕСИ - ЛІТНІСЬКА - ПЛОЩІ - ФАРМИ

TRIDENT REALTY CO.
98 Second Ave. — NEW YORK, N.Y. — Tel.: 477-6400
БЕРЕМО ДОМИ ПІД ЗАРЯД

ПРОДАЮ

4-РОДИННИЙ БУДИНОК
на продаж в Ірвінґтоні. Будинок в добрій ділянці і в добром стані. По інформації телефонувати: 374-9440, кожного дня

ПРОДАЮ

REAL ESTATE RIVERDALE
West 256 Street
Легко для здержання, три спальні, 2 пов. ланчини, все формайка, голівудська кухня, піч в стіні, counter top range, алюмінієвий сайдинг, вікон-ниці, сітки + гараж. Низ по-даток. \$24,000 — \$25,000.
Tel.: KI 9-3468

ПРОДАЄТЕ ЧИ КУПУЄТЕ? ДОМИ - БІЗНЕСИ - ЛІТНІСЬКА - ПЛОЩІ - ФАРМИ

TRIDENT REALTY CO.
98 Second Ave. — NEW YORK, N.Y. — Tel.: 477-6400
БЕРЕМО ДОМИ ПІД ЗАРЯД

ПРОДАЮ

4-РОДИННИЙ БУДИНОК
на продаж в Ірвінґтоні. Будинок в добрій ділянці і в добром стані. По інформації телефонувати: 374-9440, кожного дня

ПРОДАЮ

REAL ESTATE RIVERDALE
West 256 Street
Легко для здержання, три спальні, 2 пов. ланчини, все формайка, голівудська кухня, піч в стіні, counter top range, алюмінієвий сайдинг, вікон-ниці, сітки + гараж. Низ по-даток. \$24,000 — \$25,000.
Tel.: KI 9-3468

На Союзівці, з нагоди Товариської Зустрічі Товариства Українських Інженерів Америки і Карпатського Лещетарського Клубу в дні 1-го жовтня, відбулася церемонія вручення пропам'ятних таблиць членам Екзекутиви УНСоюзу та управителям Союзівки. Ці таблиці одержали вони від управи КЛК за сприяння та допомогу спортивно-вихов-ній праці КЛК. На світлинці (від ліва): інж. Володимир Гнатківський (КЛК), інж. Ярослав Рубель (КЛК), Володи-мир Сохан (заст. гол. передсидки УНСоюзу та редак-тор спорту у „Свободі“), п-і Христия Карпенюк (КЛК), Носип Лисогір (гол. передсидки УНСоюзу), Володимир Квас (управитель Союзівки), інж. Богдан Рак (КЛК) і Данило Слободян (управитель Союзівки). Пропам'ятну таблицю одержала теж п-і Марія Душник, (заст. гол. передсидки УНСоюзу), але вона в тому часі не була на Союзівці.

Карпатський Лещетарський Клуб відзначив теж своїх діячів на вечері - прийнятті Товариської Зустрічі ТМА і КЛК 1-го жовтня на Союзівці. Вони одержали теж про-пам'ятні таблиці. На світлинці, (від ліва): Юрій Купчин-ський, перший голова КЛК в Америці, п-і Оксана Рак, дружина теперішнього голови КЛК, яка одержала китицю за допомогу у спортивно-виховній праці КЛК, інж. Богдан Рак, теперішній голова КЛК, та Юрій Ломога, по-стійний співробітник голови КЛК в організації та веденні тенісних змагань.

„Ви українці можете бути горді“ — підчеркнув п. Беріскіл — „за все, що робите і зробили вже для росту і популяризації цього спорту в ЗДА“. Присутні на цих змаганнях були також, Курт Лам — президент АФ Ліги і його І-й заступник Енціо Магнонці.

Склад „Ч. Січі“: Лопера (Юрків), Воробець, Каздоба, Павлишин, Лялька, Тирнер, Понос, Чайка, Шорт, Чи-жович, Л. Вільчак, (В. Віль-чак Попович).

Показник таблиці гор АФ Ліги (Група Північ) стан з 10 жовтня 1966 р.

Тризуб 8:2 11:5
Ч. Січ 8:2 13:7
Бостон 3:5 14:13
Рома СК 3:3 7:9
Гатфорд СК 1:5 2:7
Інтер Клуб 1:7 7:13

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ“ (Амат.) — „РОМА“ (Амат.) 0:0

Передзмам аматорів закін-чився безрезультатно нічиєю. Аматори „Ч. Січі“ ведуть у Прем'єр Дивізії Шейфер Лі-ги. Вони мають 3:1 точок, 1:0 відношення воріт. В цій групі змагаються 10 дружин.

О. Твардовський

ДОВРЕ ЧИТАТИ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ

СОЙКА-ШТУКАРКА

РОМАНА ЗАВАЛОВИЧА
Ціна — 1 долар
Замовляти: СВОБОДА

ПРОДАЄТЕ ЧИ КУПУЄТЕ? ДОМИ - БІЗНЕСИ - ЛІТНІСЬКА - ПЛОЩІ - ФАРМИ

TRIDENT REALTY CO.
98 Second Ave. — NEW YORK, N.Y. — Tel.: 477-6400
БЕРЕМО ДОМИ ПІД ЗАРЯД

ПРОДАЮ

ЦЕГЛЯНИЙ ДІМ
в Шінаго, де є 2 шестки і 1 крамниця, ц

ПРОТОКОЛ

26-ої ЗВИЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУщо відбулася в готелі „Шерман Гавз” в Нью-Йорку
в тиждень від 16-го до 21-го травня 1966 року

(7)

ЗВІДОМЛЕННЯ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УНСОЮЗУ

(Продовження)

STATEMENTS OF OPERATIONS AND UNASSIGNED SURPLUS

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

	Year ended December 31,		
	1965	1964	1963
Premiums and other considerations on insurance certificates	\$2,515,103.09	\$2,440,935.29	\$2,379,054.44
Net investment income	1,197,436.49	1,096,033.83	1,014,382.01
Net gain (loss) on Svoboda operations	1,505.68	2,684.54	(8,537.18)
Other income	33,108.66	23,483.98	26,947.72
	3,747,153.92	3,563,137.64	3,411,846.99
Deduct:			
Contractual payments made to members and beneficiaries	1,288,192.47	1,368,465.56	1,121,161.66
Increase in reserves required to guarantee contractual obligations to members and beneficiaries	878,490.00	743,496.00	982,550.00
Expenses for fraternal and general insurance operations	408,014.41	424,127.22	377,006.52
Commissions on premium considerations	240,198.32	218,256.51	206,312.03
Voluntary payments to indigent members	42,651.00	21,587.00	42,842.00
Other expenses	9,438.71	2,039.99	4,157.23
	2,866,984.91	2,797,972.28	2,734,029.44
NET GAIN BEFORE SURPLUS REFUNDS TO MEMBERS	880,169.01	765,165.36	677,817.55
Surplus refunds to members	362,854.28	309,999.47	302,766.34
NET GAIN FROM OPERATIONS	517,314.73	455,165.89	375,051.21
Add:			
Balance of unassigned surplus at beginning of year	7,240,144.29	6,811,509.46	6,473,984.94
	7,757,459.02	7,266,675.35	6,849,036.15
Deduct:			
Net capital losses	7,789.65	695.00	1,393.30
Increase in non-admitted assets	8,360.46	16,501.22	24,013.50
Increase in mandatory securities valuation reserve	24,363.13	9,334.82	12,119.89
	20,493.24	26,531.06	37,526.69
BALANCE OF UNASSIGNED SURPLUS AT END OF YEAR	\$7,736,965.78	\$7,240,144.29	\$6,811,509.46

See notes to financial statements.

NOTES TO FINANCIAL STATEMENTS

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

December 31, 1965

Note A - The assets have been stated at admitted asset value in the accompanying statements of financial condition. The term "admitted asset value" means the asset value at which the respective assets are permitted to be reported in the annual statement to the domiciliary state insurance regulatory authority. The term "non-admitted assets" means assets other than assets which are so permitted to be reported. The non-admitted assets at December 31, 1965, 1964 and 1963 (book carrying amounts \$562,201.94; \$555,233.52; and \$540,924.61 respectively) were property and equipment at Kerhonkson, New York, printing equipment and accounts receivable of Svoboda, and the excess of book carrying amount over prescribed admitted asset value of a bond.

Note B - The admitted asset value and market value of bonds, and the mandatory security valuation reserve have been determined in accordance with the methods prescribed by the National Association of Insurance Commissioners. The book value of bonds owned aggregated \$21,170,198.87, \$20,054,094.42 and \$19,940,516.91 at December 31, 1965, 1964 and 1963 respectively; and bonds stated at \$2,317,144.98, \$2,176,821.22 and \$2,165,585.65 were on deposit with a public authority at such dates.

Note C - As permitted under applicable state insurance regulations, the Association has treated risks reinsured with a life insurance company as if they were not the liabilities of the Association. The amounts of certificate reserves and claims (included in accrued expenses and other liabilities) are shown after deduction of reinsurance ceded to reinsurers. Contingent liability exists with respect to reinsurance ceded which might become a liability of the Association in the event that the reinsurer is unable to meet the obligation assumed under the agreement.

Note D - The Association has a non-contributory pension plan for eligible employees. The plan, which is unfunded, provides for pension benefits upon retirement at age 65 after a minimum of ten years service. As of December 31, 1965 only two employees had retired under the plan and operations for the years 1965, 1964 and 1963 were charged with \$4,460.00, \$453.00 and \$672.00 respectively for pension payments. Amounts which would have been necessary to fund the plan with respect to past services of covered employees have not been actuarially determined.

ERNST & ERNST

570 BROAD STREET

NEWARK, N. J. 07102

COMMENTS AND ACCOUNTANTS' REPORT ON OTHER FINANCIAL INFORMATION

Ukrainian National Association, Inc.

The audited financial statements of the Association and our report thereon are presented hereinbefore. The financial information presented hereinafter is not considered necessary for a fair presentation of the financial position and results of operations, and is submitted for analytical purposes only. The information was derived from the accounting records tested by us as part of the auditing procedures followed in our examination of the aforementioned financial statements, and in our opinion such information is fairly presented in all material respects in relation to the financial statements taken as a whole.

Our examination for 1965 included, but was not limited to, the following procedures:

All bonds of the Association, which were in the custody of a bank and a governmental authority for safekeeping and other purposes, were confirmed directly to us by the respective custodians. All transactions in the bond account for the year 1965 were reviewed, and in this connection investment authorizations, receipts, bank charge or credit slips, and other supporting data were examined by us. The book carrying amounts of securities at December 31, 1965, were reviewed to determine that valuations were in accordance with regulations prescribed by the National Association of Insurance Commissioners, and the adjustments required to conform such book carrying amounts to prescribed values were checked by us.

Mortgage loans were substantiated by examination, on a test basis, of notes, mortgages and other supporting evidence. Investment records were checked for authorization of all loans on which money had been advanced during the year. Recorded interest income and reduction of principal balances were tested by tracing the amounts to cash receipt records. We corresponded directly with selected obligors under mortgage loans to obtain additional evidence as to the accuracy and validity of balances shown on the Association's records. There were no unaccountable differences reported to us. The detailed listing of individual balances was footed and the totals compared and found to be in agreement with the control accounts.

Investment and Home Office properties and equipment transactions were supported by reference to deeds, bills of sale and other supporting data. In testing the Association's policies relating to depreciation of property and equipment it was noted that estimated useful lives are not used in determination of allowances for depreciation.

Representative additions to and deductions from certificate loans were supported by reference to certificate loan agreements, cash remittances and other supporting and applicable data. To test the accuracy of the recorded loan balances, confirmations were mailed to selected certificate holders. There were no unaccountable differences reported. Tests were also made to determine that individual loan balances were not in excess of the loan value of the certificate.

Amounts of cash on deposit at December 31, 1965, were confirmed directly to us by the depository banks and these amounts were reconciled to the balances shown on the Association's records. For a period selected by us we supported recorded cash transactions by reference to receipt and disbursement journals, cancelled checks, claim files, pay rolls, invoices, bank statements and other supporting documents.

We reviewed the procedures employed and tested computations made by the Association in the determination of accrued interest, premiums in course of collection and premiums received in advance.

We tested computations of the amount of certificate benefits in process of payment, mandatory securities valuation reserve, accrued expenses and other liabilities, net adjustments in assets and liabilities due to foreign exchange rates, and amounts held in trust for beneficiaries.

Ernst & Ernst

Newark, N. J.
March 25, 1966

STATEMENTS OF NET INVESTMENT INCOME

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

	Year ended December 31,		
	1965	1964	1963
Investment income:			
Interest on bonds	\$ 742,509.45	\$ 708,362.04	\$ 686,615.58
Interest on mortgage loans	456,330.83	419,285.57	355,308.59
Real estate income:			
Kerhonkson - see accompanying statement on page 12	272,231.19	249,673.37	255,407.47
Jersey City	24,000.00	24,000.00	24,015.82
	296,231.19	273,673.37	279,423.29
Interest on certificate loans	18,717.55	17,774.78	17,069.00
Dividends on stocks - savings and loan associations	1,275.67	1,275.00	1,280.35
Interest on bank deposits	487.19	467.13	413.09
Total income	1,515,551.88	1,420,837.89	1,340,109.90

Expenses:

Real estate expense:

Kerhonkson - see accompanying statement on page 12	243,599.32	251,108.50	254,635.15
Jersey City	18,243.89	15,409.90	18,242.44
	261,843.21	266,518.40	272,877.59
Salaries and wages	29,490.50	29,036.71	27,793.06
Collection and bank service charges	4,505.57	4,368.75	4,257.43
Travel	3,166.50	3,244.85	2,657.86
Postage, telephone and telegraph	1,430.90	1,809.80	1,639.34
Pay roll taxes	805.62	778.79	770.38
Depreciation on real estate	16,873.09	19,046.76	15,732.23
Total expenses	318,115.39	324,804.06	325,727.89
Net Investment Income	\$1,197,436.49	\$1,096,033.83	\$1,014,382.01

STATEMENTS OF EXPENSES FOR FRATERNAL AND GENERAL INSURANCE OPERATIONS

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

	Year ended December 31,		
	1965	1964	1963
Salaries and wages	\$122,655.90	\$119,868.33	\$112,228.83
Payments to Svoboda for subscriptions	119,200.00	131,200.00	118,700.00
Printing and stationery	31,756.15	44,413.51	29,579.54
Travel	16,624.76	17,035.48	17,866.35
Rent	12,000.00	12,000.00	12,000.00
Donations	14,705.00	10,392.74	10,757.14
Field expense allowances	14,480.49	11,823.62	9,737.62
Expense of Supreme Lodge Meetings	8,495.20	7,711.52	8,508.10
Postage, telephone and telegraph	8,018.59	8,648.59	8,071.35
State insurance department fees	430.00	520.80	7,707.31
Rental of equipment	7,035.37	7,709.95	6,762.71
Actuarial, auditing and statistical service fees	12,995.43	17,199.76	5,750.00
Cost or depreciation of furniture and fixtures	3,873.38	5,525.14	4,401.24
Pay roll taxes	4,564.35	4,413.25	4,365.51
Medical examination fees	4,018.20	3,195.42	3,066.56
Provincial insurance department fees	4,897.00	4,121.22	2,875.92
Advertising	3,154.78	5,177.91	2,521.34
Sundry general expense	2,195.07	2,101.40	2,214.13
Expense of Canadian office	4,061.51	3,657.56	1,800.00
Insurance	180.82	222.00	1,602.69
Field conferences	4,744.35	-	1,460.76
Insured benefit plans for employees	2,616.24	2,216.34	1,126.07
Books and periodicals	336.91	362.88	887.71
Bureau and association dues	812.73	755.00	714.99
Athletics	1,275.76	837.41	686.38
Lodge supplies	1,453.39	2,178.14	654.24
Collection and bank service charges	703.54	839.25	635.98
Investigation and settlement of certificate claims	-	-	181.05
Legal	-	-	143.00
Miscellaneous losses	729.49	-	-
Total	\$408,014.41	\$424,127.22	\$377,006.52

STATEMENTS OF OPERATIONS - SVOBODA

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

	Year ended December 31,		
	1965	1964	1963
Income:			
Subscriptions	\$155,055.32	\$168,270.07	\$148,974.79
Advertising	59,942.91	63,235.95	60,014.95
Printing	39,075.14	41,024.65	42,772.81
Veselka	9,442.44	9,017.51	9,048.42
Press fund	7,476.18	5,106.35	4,485.32
Books	5,497.36	4,858.67	4,361.76
Almanac	17,054.89	11,038.18	3,082.24
Miscellaneous	1,723.89	1,780.07	1,763.78
	295,268.13	304,331.45	274,504.07
Expenses:			
Pay roll:			
Printing	90,488.42	96,555.70	90,109.78
Editorial	38,979.55	36,195.00	36,044.00
Office	23,254.18	22,039.52	19,347.16
Correspondents	12,582.00	14,000.00	12,558.00
Purchases:			
Printing material	57,284.47	61,340.47	53,293.53
Books	922.81	1,097.99	2,663.67
Miscellaneous	1,461.12	1,242.57	909.10
Rent	12,000.00	12,000.00	12,000.00
Postage	14,616.43	14,983.25	12,847.85
Insurance	3,021.57	3,497.29	2,043.86
Light, heat and power	2,246.13	2,485.89	2,096.62
Printing	1,396.34	2,077.01	1,997.80
Parts and repairs	2,558.33	2,973.72	2,883.59
Telephone and telegraph	1,727.94	1,387.00	1,493.08
Veselka	3,640.00	3,539.00	3,680.00
Taxes	6,268.48	6,542.43	6,435.41
Pension expense - current year	4,460.00	453.00	672.00
Provision for future pensions	-	-	6,275.00
Sales discounts	2,783.24	2,891.31	2,556.62
Bad debts	325.91	1,978.99	416.50
Office expense	632.54	634.96	695.74
Miscellaneous	13,112.99	13,731.81	12,021.94
Total expenses	293,762.45	301,646.91	283,041.25
Net Gain (Loss) on Svoboda operations - Note	\$1,505.68	\$2,634.54	(\$8,527.18)

Note - The income for the years ended December 31, 1964 and 1965 includes \$3,380.51 and \$3,203.25 from the sale of encyclopedias. The expense of publication has been charged to fraternal and general insurance operations.

STATEMENTS OF OPERATIONS - KERHONKSON - Note

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

	Year ended December 31,		
	1965	1964	1963
Income:			
Rooms	\$158,702.82	\$141,809.47	\$149,960.44
Food	14,570.96	17,792.19	19,047.20
Main bar and service bar	46,084.27	41,966.67	38,329.28
Gift shop	15,418.44	14,979.76	15,528.85
Snack bar	11,597.39	11,906.34	12,468.87
Cultural courses	6,500.00	6,306.44	6,864.82
Campers' fees	8,507.00	6,757.80	6,290.00
Gate fees	4,493.00	3,136.00	2,370.40
Soft drink income	1,081.81	1,063.28	1,130.07
Telephone, movie and vending machine income	1,396.54	1,521.55	1,576.32
Miscellaneous	3,878.96	2,433.87	1,841.22
	272,231.19	249,673.37	255,407.47
Expenses:			
Wages	68,069.93	67,041.26	59,767.58
Food	49,105.24	48,178.69	49,629.87
Bar and beverages	19,996.75	16,712.69	20,852.07
Furniture and equipment	6,042.81	10,620.68	14,708.37
Maintenance and repairs	13,155.00	14,079.26	15,782.43
Light, heat and power	13,444.56	14,970.08	12,757.36
Gift shop	11,355.06	12,354.03	12,607.01
Kitchen and dining room supplies	5,734.48	3,688.41	4,348.96
Housekeeping	6,486.45	7,848.12	9,622.24
Snack bar	7,142.24	8,124.38	7,590.28
Transportation	3,796.89	5,612.84	6,917.74
Real estate taxes	9,919.10	9,465.40	9,082.02
Insurance	7,076.85	9,803.10	10,141.70
Pay roll taxes	6,345.21	5,857.39	6,401.26
Services and entertainment	6,767.82	6,732.05	6,368.69
Telephone	1,860.63	1,943.50	1,842.99
Postage and office expenses	958.29	1,665.62	1,346.04
Refund of rent, etc.	1,319.66	2,137.32	2,627.77
Advertising	1,444.34	988.08	966.55
Legal	665.00	629.00	520.00
Miscellaneous	2,913.01	2,656.60	752.22
	243,599.32	251,108.50	254,635.15
Net Gain (Loss) on Kerhonkson operations - Note	\$28,631.87	(\$1,435.13)	\$772.32

Note - Exclusive of provisions for depreciation aggregating \$12,873.09, \$12,746.76 and \$12,300.98 charged to net investment income.

ЗВІДОМЛЕННЯ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ ТА ЇЇ ЧЛЕНІВ

Першого до слова попросив Председатель Комісії Головної Контрольної Комісії д-р Володимир Галай.

Голова Контрольної Комісії д-р Володимир Галай прочитав доповідь до надрукованого в книзі звіту а імені членів Контрольної Комісії такого змісту:

Хвальна Президіє, Шановні Делегати і Делегати, Дорогі Гости!

Головна Контрольна Комісія Українського Народного Союзу подала у своєму надрукованому звіті всі числа, що зв'язані з господарською Українського Народного Союзу, стверджуючи, що всі ці числа точні і перевірені. Та нам бажалося би подати ще додатково аналіз цих чисел, пояснити їх, згідно зі слівним висказом, що самі числа не правлять світом, але вони вказують, як світом управляють.

Подані нами числа у наших звідощеннях мають відповідати на такі головні проблеми:

1). Яка була фінансова політика УНС за останні чотири роки?

2). Яка була організаційна політика УНС на основі поданих даних?

3). Яка була культурно-громадська праця УНС і чи вона сприяла підвищенню значення УНС і виправдувала горду назву Батька-Союзу?

4). Чи Екзекутивна і Головна Уряд для згідно з постановами нашого статуту та згідно з рішеннями нашого найвищого законодавчого тіла, яке представляє кожночасна Конвенція, а тепер представляють Ви — абрані тут на залі Делегати і Делегати.

Нашу фінансову політику треба поділити на:

а). Інвестиційну, а це: бонди, моргеджі, позички.

б). Земельну: наші посілости в Джерсі Сіті і в Кергонксоні.

в). Видавничу: „Свобода“ англомовний тижневик, „Веселка“, енциклопедія, інші.

г). Організаційну: фінансування акції приєднання членів, курси для секретарів, тощо, як також курси українознавства і табору для дітей.

д). Громадсько-політичну: підтримка діяльності УНКА, ЗУАДК і інших установ і організацій, допомоги, стипендії, тощо.

Постарасьмо коротко схарактеризувати ці діяльні праці:

а). Головна Контрольна Комісія ствердила загально, що за останні чотири роки не було ніяких зловживань в адміністрації й всі урядовці, службовики і працівники працювали щиро і віддано для Українського Народного Союзу, — за що їм належить признання.

Та тут же Головна Контрольна Комісія мусить ствердити, що фінансової політики, як такої в нашому Союзі не було. Тому, що не було плянної фінансової політики, наші приходи з інвестицій дуже низькі, а наші бонди вказують на 31 грудня 1965 деякі ринкові втрати, які вказують на 31 грудня 1965 деякі ринкові втрати. Ця картина найкраще характеризує фінансову політику Українського Народного Союзу, яка мала б бути базовою всієї праці нашої братської організації у всіх діяльностях організації, видавничій і громадській.

б). Земельна політика Українського Народного Союзу представляє не кращу картину. Дім УНС в Джерсі Сіті 81-83 Гранд Стріт не може в ніякій мірі репрезентувати імені нашої великої організації. Те, що документами цього дому під адресою 79 Гранд Стріт, може хіба компрометувати нас.

Союзяка, в яку вкладено понад один мільйон доларів, не приносить ніяких прибутків. Напаяки, ми втрачаємо відсотки, які від цієї суми могли б мати. 50,000 доларів додав до коштів Союзяка УНС — утримання, курсів українознавства і трьох старших віком громадян!

в). Видавництво „Свобода“ вказує постійно падіння. Лише за 1964 с надання в сумі 2,684.54 дол.

а за 1965 1,505.68 дол., але це тільки тому, бо у приходах „Свободи“ вписано за 1964 суму 3,380.51, як прихід з розпродажу Енциклопедії, а в 1965 суму 3,203.25 дол., як прибуток з розпродажу Енциклопедії. Видатки на видання Енциклопедії покривав Батько-Союз, а прибуток чомусь бере мама „Свобода“ на свій рахунок. Що ухвалював видання другого тому Енциклопедії — невідомо. Що більше, на засіданні Головного Уряду 20-го травня 1965 член Екзекутивного Уряду секретар УНС д-р Ярослав Падок заявив, що він до того часу нічого ніколи не знав про підписання договору про видання другого тому Енциклопедії.

Не відомо також, хто дав авторизацію на видання люксової книги „Масмо Кардинала“ та й інших видань.

Головна Контрольна Комісія зауважила, що між членами Головного Екзекутивного Уряду не було потрібного порозуміння. Деякі поїздки не мали потрібної авторизації, Контрольна Комісія не знайшла ніяких записів, ні звідощень з деяких поїздок. А с вимога Головного Уряду, що всі поїздки мусять бути авторизовані і мусять мати звідощення для контролю.

Кожний із Вас, Шановні Пані і Панови, може поставити нам питання: — А що робила за ті чотири роки Контрольна Комісія?

З повним притиском мусу заявити, що Головна Контрольна Комісія звертала Екзекутиві на це неодноразово увагу. Про це говорили ми ще на попередній Конвенції в 1962 у Нью Йорку. На кожних нарадах Головного Уряду Контрольна Комісія звертала увагу Екзекутиві на ці справи. Та коли не було поправки, Головна Контрольна Комісія внесла на Річних Нарадах Головного Уряду 20-го травня 1965 в Кергонксоні пропозицію, що була одностайно ухвалена, як постанова. Ось текст цієї ухвали:

Пропозиції Головної Контрольної Комісії УНС, ухвалені на Річних Нарадах Головного Уряду УНС в Кергонксоні, 20-го травня 1965:

1). Головне приміщення (офіс) УНС.

Головний Уряд УНС доручає Будівельній Комісії подати впродовж 3-тих місяців конкретний план придбання нового офісового приміщення УНС та подати цей план до відома усім головним урядовцям. В міжчасі Головний Уряд доручає представникам УНС поробити негайно всі потрібні поправки в теперішньому приміщенні, як це було порушено у звіті Головної Контрольної Комісії.

2). Головний Уряд доручає Екзекутиві приступити негайно до організації архіву, бібліотеки та музею УНС і повідомити про це усі відділи, щоб вони збирали та зберігали усі Союзні пам'ятки або пам'ятки, зв'язані з життям американських і канадійських українців.

3). Головний Уряд УНС схвалює усі пропозиції Головної Контрольної Комісії відносно реформи діяльності УНС „Союзяка“, і „Свободи“ та доручає Головній Контрольній Комісії спільно з Екзекутивним Урядом цю реформу вводити в життя.

4). Для кращої співпраці Екзекутиви з працівниками УНС Головний Уряд доручає Екзекутиві мати постійний зв'язок і порозуміння з працівниками УНС через нині обраних представників та й в той спосіб затримати співпрацю цілої Союзової родини.

5). Головний Уряд доручає Екзекутиві повідомити працівників УНС про їхні робочі права й обов'язки та й сплачувати 50% за їх забезпечення Блю Крос і Блю Шилд. Ця постанова має увійти в життя впродовж найближчих чотирьох місяців.

6). Союзяка.

Головний Уряд вважає, що Союзяка, на яку дотепер інвестовано понад один мільйон доларів, має бути інституцією членів і працювати для членів УНС. Дальша розбудова може йти тільки з приходу Союзяки. Видатки на всі конечні потреби мусять бути схвалені Головним Урядом на річних зборах або у виняткових випадках, ізза жалкої потреби, кореспонденційним шляхом.

7. Культурна Комісія.

Головний Уряд постановив доповнити Культурну Комісію, яка складається з: заступника Голови Лисогора, місто-председника Ани Герман, секретаря д-ра Ярослава Падюха, головного контролера д-ра Володимира Галана і ред. Антона Драгана, ще такими особами: д-ра Луку Луцив, ред. Івана Кедрин-Рудницький, ред. Богдан Кравців, ред. Зенон Силік і проф. Мирон Куропас.

Всі вище названі особи мають оформити Культурну Комісію і визначити таких референтів:

- а) видавництва (Енциклопедія)
- б) архіву
- в) виховання (табори і курси)
- г) молоді

Молодь — це найважливіша проблема УНС. Дещо вже зроблено. Українським Народним Союзом до розв'язки цієї проблеми, але багато більше залишається ще зробити. Це широка дискусія, виявляється багато розбіжностей в поглядах на розв'язку цієї проблеми, брак її зацікавленості українськими справами. Щоб допомогти розв'язувати ці питання, Головна Контрольна Комісія ставить вимоги:

- 1) Встановити при Культурній Комісії Виховну Дослідну Референтуру, що її очолить дир. Мирон Куропас.
- 2) Осідком цієї референтури назначити Шикаго.
- 3) Референт має право запросити до праці в Референтуру відповідних громадян.
- 4) Виховна Референтура має виготовити свій звіт для Культурної Комісії і для Конвенції УНС в 1966 році. Культурна Комісія має право кооптувати до свого складу потрібних до праці членів.

Позамісцевим членам Культурної Комісії повертається тільки точні копії доповіді на засідання.

Продовжимо тепер на розгляд Хвальної Конвенції виявити, які з тих ухвал були виконані Екзекутивною. Деякі були під натиском Контрольної Комісії частинно виконані. Точки 1), 2), 3), 6), і 7). не були зовсім виконані, а в тому точка 7) — перекручена.

Були спеціальні постанови відносно організації Українського Народного Союзу в Канаді, але й ці постанови не були як-свід виконані. Наші два контролери дир. Петро Пуцило і п. Іван Іванчук відвідали Канадську Канцелярію, перевірили працю і подали свої звітні доповіді Екзекутиві.

Український Народний Союз — це братська організація. Вона управляється демократично всіма членами через збори представників, легально вибраних членами, як ось ця наша Конвенція. Вибраний уряд відповідальний перед членством, він має вести працю, доручену йому членством на Конвенції. Тому тривожать нас усіх різні самостійні виступи представників, як і також редакторів „Свободи“, їх тайні конференції, без доручення Головного Уряду, без згоди членства. Ми пам'ятаємо добре час другої світової війни, що дала нам добрий досвід, як не можна робити самостійних виступів. УНС — це світська організація, вона толерантна до всіх віровишнв і не сміє мішати у якінебудь релігійні непорозуміння. Якщо наш Союз має затримати своє почесне ім'я Батька-Союзу, він мусить залишитися вірним тим ідеям, які сприяли його росту. Не можна закладати відділи імені славних пам'яті д-ра Луки Мишуги і рішуче відмовитися в розмовах деяких достойників, які це ім'я знеславають. Це негідне для членів управл. нашого Союзу. Реасумуючи вище сказане, Контрольна Комісія вважає, що всі недотримання в організації, фінансовій і громадській діяльності — це наслідки нескоринуюваної праці Екзекутиви.

Ставилися вимоги на ухвалення абсолютної, Головна Контрольна Комісія вважає, що це некорисно, потрібна згода, що продовження такої нескоринуюваної праці може довести в майбутньому до повного застою нашої заслуженої організації. Мусимо доложити всіх старань, на цій Конвенції, щоб провід Українського Народного Союзу був найкращий, щоб він кермувався волею всього членства, щоб ми могли злучити всі наші братські сили в одній сильній організації і спільно стати до праці для добра нашого членства, для добра нашої привабленої батьківщини Америки і на честь, славу і для повного визволення українського народу. Зріст нашої організації вимагає нових методів праці і Контрольна Комісія подає свої зауваги на відповідному місці.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ УНС

д-р Володимир Галан — голова,
дир. Петро Пуцило — секретар
Іван Іванчук і
Іван Кокоский — члени

Вкінці цього усного звіту голова Контрольної Комісії д-р Володимир Галан запропонував в імені Головної Контрольної Комісії, щоб Конвенція вислала щирий привіт головному контролерові інженеру Володимирові Коссареві, який не міг прийти на Конвенцію. Він тут пригадав, що інженер Володимир Коссар — це колишній, визначний військовик, сотник Української Галицької Армії та визначний громадський і союзний діяч в Канаді.

Пропозицію цю прийняли делегати одностайно, потверджуючи свою апобаду оплесками.

Після цього приступлено до особистих звітів поодиноких членів Головної Контрольної Комісії. Першого попросив до звіту предсідник Конвенції Іван Флис д-ра Володимира Галана, головного контролера УНС.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА УНС Д-РА ВОЛОДИМИРА ГАЛАНА

Хвальна Конвенція: У моєму звіті подано коротко про мою працю на терені моєї округи у Філадельфії, в Культурній Комісії і в інших громадських організаціях, які співдіють із УНСОюзом.

1. Праця у Філадельфійській округі УНС

Філадельфійська округа УНС належить до найстарішої округи в нашій організації, яка увесь час брала активну участь в громадській і Союзній праці.

В листопаді 1962 р. головою округи обрано на моє місце Степана Гавриша, а мене обрано почесним головою цієї округи, яка об'єднує 37 відділів з поверх 7.300 членами.

Ювілейні святкування:

З важливих подій під проводом енергійного голови п. Гавриша треба згадати величавий бенкет в березні 1963 р. з нагоди 70-ліття „Свободи“, а в жовтні 1964 р. бенкет в честь 70-ліття УНС. На ці бенкети наслідні привіти губернатора стейту, мейора міста та обох сенаторів.

Нові члени:

В 1964 р. округа здобула 693 члени, себто 93 більше, як нам призначено. В 1965 р. округа здобула найбільше

число членів та вибилося на перше місце в праці УНС. На протязі 4-ох років округа здобула 2.088 членів та 20 почесних грамот. Від 1-го травня 1964 р. голова округи п. Гавриш став обласним організатором УНС.

Нові відділи:

Округа збільшилась трьома відділами, а саме 17 жовтня 1964 р. — новий відділ в Редінгу, Па., відділ 48-ий ім. Тараса Шевченка, який завдяки праці секретаря п. Степана Іванчука гарно розвивається. 28 лютого 1965 р. постав новий відділ ім. Кардинала Йосифа Сліпого в Кемден, Н. Дж. ч. 231, до чого причинився зокрема голова мгр Іван Бондаревич, секретар Іван Строчан та голова Контрольної Комісії інж. М. Ромаш. 31 серпня 1965 р. заложено двох відділів ім. Сірого Лева ч. 216, який розвивається дуже успішно під головуванням п. сенатора д-ра Юрія Цегельського та секретарством мгра Юрія Масюка.

Радо-передачі:

З рамени округи відбулось 50 радо-передач, якими зокрема займався голова рада п. Олена Штогрин, Степан Гавриш та д-р Володимир Галан.

Час від часу округа давала значну матеріальну допомогу нашій молоді в спортивній праці та даючи спортивні оголошення до ювілейних збірок.

До проводу округи належать зараз д-р В. Галан — почесний голова, Степан Гавриш — голова, Іван Скіра та Юрій Масюк — заступники голови, Петро Тарнавський та пані Катерина Галамар — секретарі, М. Сеник — касир; члени управи: гол. радний — Іван Одежнийський, Роман Карбівник, О. Барилка, адв. М. Максим'юк, І. Хома, Ст. Філик.

Безумовно філадельфійська округа горда з успіхів праці нашої округи. Майже в усіх бенкетах та збірках збори брали участь голови урядовці, а саме: предс. П. Лисогір, д-р Я. Падюх — секретар та ред. А. Драган.

2. Праця в Культурній Комісії

На зборах Культурної Комісії, які відбулися на оселі Кергонксон, Н. Й., 21 серпня 1965 р., я від імені Контрольної Комісії подав наступну доповідь:

Головна Контрольна Комісія УНС, яка має за завдання слідувати за працею і діловитістю УНС, предлала послідній Конвенції УНС резолюцію в справі реорганізації Культурної Комісії. Майже на кожних річних зборах цю резолюцію повторювано, а коли вона не була виконана, то на послідних зборах Головного Уряду в травні 1965 р. перерешено резолюцію з вимогою негайної реорганізації Культурної Комісії, та при тім притягнення до неї усіх редакторів „Свободи“ з правом кооптації дальших потрібних членів.

Може зайти питання, чому Контрольна Комісія так зацікавилась Культурною Комісією.

Відповідь на це проста: Так склалася обставина, що праця УНС нерозлучно зв'язана з історичним завданням цілої української американської імміграції, — а це поможти українському народові у відбудові вільної соборної Української Держави, як союзницької ЗДА на сході Європи. Чи ми хочемо чи ні, відповідальність за успіх чи неуспіх цієї громадської праці, спадала і буде спадати на членів УНС.

Коли приглянемо до нашої історії в ЗДА, то весь час, починаючи від першої світової війни по сьогоднішній день члени УНС та його преса були нерозлучно зв'язані з громадською працею цілої нашої імміграції, і тому ця організація одержала назву Батько Союз.

Не забуваймо, що вже в 1906 р. на 9-ій Конвенції УНС в Скрантоні, шт. Пенсильнія, Народний Рад УНС зобов'язуючи усіх членів платити місячно один цент до цього фонду. У вересні 1914 р. головою Української Народної Ради став союзовець Д. Калігула. Український Союз з 30-го-31-го жовтня 1916 р. вибрав до проводу союзовець С. Ядловського. Український Народний Комітет з січня 1919 р. був під проводом союзовець о. І. Полятишина. Об'єднання Українських Організацій з 1922 р. Український Конгресовий Комітет з 1940 р., Злучений Український Американський Допомоговий Комітет з 1944 р. — це вклад членів УНС в громадське життя нашої американської імміграції.

Можна сміло сказати, що без цієї організації життя українсько-американської громади йшло б на бездоріжжя, як це сталося в наших закарпатських братів, які замість помочі своєму народові в добутті волі і незалежності — відійшли від нього.

Коли приглянемо тепер з історичної перспективи, то мусимо ствердити, що хоч була в нас все добра воля, та не все було в нас потрібне знання, щоб задержати цю почесну назву Батька Союзу.

Зокрема, коли візьмемо під увагу послідню світову війну і нашу поведінку в ЗДА та Європі, то збирає нас жах, що може статися в часі III-ої світової війни, коли б вона засконала нас в такому громадському положенні, в якому, як зараз знаходимося. По першій і по другій світових війнах українська справа опинилася в безвихідному становищі — без всякого проводу в Європі і тут в ЗДА. Вирятувала українську справу українські американці і канадійські ветерани, які з нарахенням свого становища, під загрозою пологового суду, старалися поможти українській справі. Але мало-помалу наше життя знову попадає в русло рутенського культурництва.

В часі другої світової війни дійшло до цього, що на ліквідаційному засіданні УКК в Пітсбургу 2 вересня 1943 році рішено зліквідувати УКК.

а) видати платівки з українськими піснями; б) частину фондів передати на Американський Червоний Хрест; в) решту віддати людям, які склали ці пожертви.

Так звані „складові“ організації зникли і зсховалися під стіл, а УНС мусив нести усю відповідальність за дуже часто невідповідальні вчинки цих „складових“ організацій.

Зараз не можемо до цього допустити, і тому Контрольна Комісія УНС настоювала і настоює на переведенні повної реорганізації Культурної Комісії, яка після доповнення через кооптацію відповідних інтелектуальних сил стала б тілом, яке може колективно вирішувати усі справи, зв'язані з життям УНС та цілої нашої спільноти в ЗДА.

Коли життя УНС обіймає цілість українського життя в ЗДА, то мусимо знати собі справу, що уряд УНС в своєму теперішньому складі не може бути тілом відповідальним за цілість, бо віншля б з цього велика неіснєтність. Але ми можемо доповнити цей уряд дорадними комісіями, і саме таким дорадним тілом вважаю Культурну Комісію УНС, яка по кооптації відповідних людей, мала б діяти в напрямі:

- 1) політичної співпраці УНС,
- 2) видавничої діяльності УНС,
- 3) видавничої праці УНС і з тим зв'язаних —
- 4) молодіжних стипендій,
- 5) в різних других ділянках, яких, життя буде вимагати.

Вважаю, що завданням сьогоднішніх нарад було б:

- 1) вибір нової управи К.К.,
- 2) адаптування нових членів,
- 3) назначення речників нових повних зборів К.К. та приготування повної програми праці.

Збори 21 серпня 1965 р. були послідні збори Культурної Комісії і про її дальшу працю мені нічого невідомо. Мої зауваги відносно Української Енциклопедії були подані друком та виконані на Зборах Головного Уряду в травні 1965 р.

3. Громадська праця в споріднених організаціях

Працю в ЗУАДК, якого я являюсь довголітнім головою, вважаю працею спорідненою організації з УНСОюзом, бо УНС причинився до організації ЗУАДК та виконання його історичних сьогоднішніх завдань.

Нова імміграція як слід очинила працю УНС, бо масово збільшилась членство УНС, — а УНС і далі помагає фінансово і своєю пресою у виконанні завдань ЗУАДКомітету, а це допомога брат — братові.

Подібное являється моя праця в Об'єднанні Бувших Воїнів Українців в Америці, де я теж є головою, яке ширить військові традиції нашого народу та звертає увагу на історичне посланництво нашої американської імміграції в визвольній боротьбі за незалежність України.

Подібне завдання виконує УККА та Українська Школа, які все і всюди ширять добре українське ім'я серед американського громадянства.

На цьому місці хай мені буде вільно подякувати усім Членам Головного Уряду, округи і відділів у Філадельфії за їх співпрацю та побажати УНСОюзові ще більших успіхів на майбутнє.

Д-р Володимир Галан додає до свого особистого друкованого звіту наступне доповнення:

„Світла Президи, Шановні Делегати і Делегати:

До мого друкованого звіту дозволю собі додати лише слідує: Зі смертю п-ні Олени Штогрин, філадельфійська округа втратила не тільки активну союзницю, але і громадську діячку, зокрема на полі гуманітарній — в праці ЗУАДК. За послідні чотири роки ми мали дуже прикрий випадок фінансової кризи в двох відділах нашої округи, однак якраз завдяки п. Радній Олені Штогрин, інж. Іванові Скірі та голові округи Степанові Гавришові ці справи були поладжені задовольнити і УНС не потерпів при тім ніяких фінансових чи моральних втрат.

Хочу теж підкреслити, що поданою напружені праці Культурної Комісії ми Контрольна Комісія ні як не мали на думці поширювати працю УНС на нові ділянки. Нашим бажанням було і є, щоб ту працю яку зараз веде УНС поодинокими особами і самостійно, скоординувати у відповідних комісіях, прислуговуючи до праці фахових робітників та принернути поагу УНС на місцях.

Мусу з присмигноті ствердити, що усі Контролери сновили свої обов'язки дуже характерно та за усі чотири роки усі рішення Контрольної Комісії були одностійні.

Проблеми, які видвинула Головна Контрольна Комісія залишилися проблемами і надалі, а це питання:

- а) нового статуту,
- б) офісового приміщення,
- в) модернізації діловодства в УНС, Союзівці та видавничості „Свободи“,
- г) робітничих відносин,

- а з другого боку:
- 1) поширення полекції для старших членів,
- 2) використання резервного фонду для союзової роботи,
- 3) нові члени — зокрема молоді.

Дуже багато проблем, але ми всі тут зібрані в якраз для того, щоб ці проблеми розв'язувати.

Головна розв'язка — головна наша проблема — це одностійний провід Організації, бо коли тут буде розбіжність — не поможте ми статутні й навіть ухвали Конвенції. Треба в нас відновити братські основи, братський провід — і поставити усім нашим членам, а зокрема нашій молоді, високий ідеал — з'єднання усіх наших сил, усіх братських Союзів в одну суцільну українську організацію в Америці. Не словами, але ділом покажимо нашої молоді, що ми хочемо з'єднання наших сил, бо тільки в з'єднанні можемо дати велику користь нашому членству та з успіхом допомогти нашому народові стати вільним і самостійним господарем у своїй суверенній державі.

Не вільно нам бути гіпокритами і ховати голову, ще й не бачити наших недомогань.

Піднеси високо прапор УНС, біля якого об'єднуються усі конструктивні сили нашої імміграції в ЗДА та Канаді. На нас лежить історичне велике завдання — допомогти нашим членам — та поможти у відбудові самостійної держави на землі наших батьків — Україні. І ці завдання спільним зусиллям усього нашого членства ми зможемо виконати.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА ВОЛОДИМИРА КОССАРА

Головним обов'язком члена Контрольної Комісії такої великої й багатогранної, як тридцятидмільйонної Український Народний Союз, є переведення постійної контролю та складання звіту з її вислідів перед цим високим збором. Головним Урядом нашої установи, а в рідкі-годи, точніше що чотири роки, перед Конвенцією УНСОюзу.

Цей обов'язок я виконував і виконую від довгих років, по мій зможі, як найсовісніше. Я допомагав дальше розбудовувати те, що будував раніше: силу і повагу УНСОюзу на твердому канадському ґрунті. Не всі і не все мої приятелі-канадійці признавали вагу і заслуги УНСОюзу в канадському громадянському житті, в його рості й зрілості. Бували такі, які навіть готові були квестіонувати історичну роль, яку виконали УНС і його орган „Свобода“ на всьому американському континенті, включно до Канади, та все ж наша громада по обох боках кордону знає, яка вага УНСОюзу і після його сімдесятирічного труду для своєї спільноти. Я робив все, що було в мій силі, щоб познайомити канадійську українську громаду з УНСОюзом і його історичною діяцією для нашої справи. Постійно зростаюча повага УНСОюзу в цілому українському світі, включно до Канади, каже мені бути задоволеним вислдами моєї довголітньої праці.

Цей звіт є моїм проанням з УНСОюзом. Нехай тому буде мені дозволено сказати Вам, дорогі Товариші праці, що в мій серці є багато широкі приязні до Вас і багато допани до Вашої і нашої спільної праці. А понад цими чисто людськими почуваннями стоїть найвище громадське почуття: почуття відчуженості долі, яке дозволило мені майже півсторіччя працювати для української громади, а зокрема для її найстаршої й найбільшої установи: Українського Народного Союзу та почуття задоволення, що труд мій не лів на приватне, тільки на громадське, не пішов на марне, тільки на розрост та поглиблення того, що було змістом мого життя. На схилку моєї громадської й союзової служби підношу оклик: Нехай живе і розвивається Український Нарід в межах і поза межами України! Нехай живе й могутній його найстарша й найвірніша дитина: УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ!

До протоколу Конвенції включено лише письмовий звіт головного контролера інж. Володимира Коссара, який не міг прийти на Конвенцію і прислав листа — привіт на руни Президії Конвенції.

Після цього предсідник Конвенції попросив до звіту головного контролера Петра Пуцила.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА ПЕТРА ПУЦИЛА

У своєму звіті, д-р Пуцило розповідає, що він зрозумів, що я зробив за останні чотири роки. Завдання головного контролера є ясно визначені нашим статутом. Я стараюсь їх точно виконувати і не рідко використовував і інші шляхи, коли доводилося до скріплення та пропагування доброго імені „Свободи“. Конний головний урядовець шукає, чи повинен шукати собі праці, заняття і непотрібних клопотів на політичному чи релігійному полі, у тій вірі, що та активність помагає розбудовувати „Свободу“ і створення його „праобразу“, на образ і подоби Братської Організації, що діє для добра своїх членів, дає їм добру обслугову, як також помагає країні наших батьків у її змаганні до визволення. Про ті справи я буду дальше згадувати коротко, бо виріє в Америці і не привик до довгих звітів, промов і дрібничок справ, які можна вислушати устно або листовно з Екзекутивною. Про мою стислу союзову діяльність пригадаю те, що було вже проголошено у „Свободі“. Я здобув 97 нових членів і був на кількохнадесятих зборах Округової Комітету і відділів та перевірив контролю УНСОюзу 4 рази.

Відносно тих поодиноких справ, які я накерував на початку мого звіту як член ради директорів великої української корпорації УНСОюзу, хочу пропагувати деякі нові ідеї. Правда, ті ідеї не є нові, вони старі, як УНСОюз, але ми директори УНСОюзу не застосовуємо їх в практичному житті.

Що є найважливішою ціллю УНСОюзу? Політика, бізнес чи безділля? Відповідь наша є, що УНСОюз мусить бути на горі і в політиці і в бізнесі! Головною ціллю є успіх на обох відтинках!

Як досягнути цей успіх? Нам головним урядовцям не можна закрити очей на основні проблеми УНСОюзу. Вони самі не розв'язуються, їх мусимо розв'язувати ми, мусимо винести рішення, мусимо теж приготувати до конвенції і дати їй свої рекомендації і то такі, щоб були добре обгрунтовані і могли стати законом. УНСОюз є братською організацією, а обов'язком такої організації на першому місці є служба для членів. Не члени мають служити нам а ми служити членам, це перша наша девіза. Про це і попередній президент Кенеді казав, не чекайте, що Америка зробить для Вас, але старайтеся перше зробити щось для Америки. Це відноситься до всіх американців членів одної нації. А в Союзі з всього 5% американців українців, а щоб дістати решту треба щось для тої решти зробити. Що треба зробити? Ми мусимо своєю поведінкою, працею, обслугову своїх членів, акцією в обороні України, акцією в церковних справах, збудувати такий „праобраз“ УНСОюзу, щоб він відводив членів і заїмповував не-членам, які колись будуть в наших рядах. Як це досягнути? Мусимо здати собі справу з того, що „праобраз“ Союзу буде не тільки Екзекутива і члени головного уряду але найважливішим чинником у тій будові є наші організатори, наші секретарі-відділовці.

У нас є недомогання на тому полі, через брак відповідної підготовки до обов'язків секретарів. До нині масо в Америці Союзівці відділи, що 20 або 30 років не мали зборів відділу. До нині є відділи, що не мають предсідників а одним „босом“ є секретар, що має всі функції урядовців відділу і нічого не робить. Коли йде про службу для членів, то зв'язуючи на ухвалу до нині не масо місцевих малих Союзівців. Не масо вишкільних курсів. А де нові секретарі мають набирати знання? Інші братські організації мають курси потрібного роду початкові, за-авансовані і градуантів.

Для творення „праобразу“ УНСОюзу треба знайти обласних окружних і місцевих організаторів. Скажемо, це стара історія! Так вона стара, але було колись і УНСОюз був проти платіжних організаторів, мовляв секретарів досить. Завдяки впертості деяких головних урядовців пост організатора дістав в УНСОюзі право громадянства. І впертість себе виправдала. Мусимо і ми бути вперті тепер, коли так важко є здобувати нових членів. Організаторів є важко дістати, хоч роботи багато і проспектів ще більше. Нема охочих на ту працю тому, що немає надії на добру платню. Є братські організації, що посвячують 1-орічну викладку на розбудову кадрів. У нас одніорічна викладка вважається трагедією. Як покрити кошти адміністрації? Добрими інвестиціями і вмілою господаркою, а не платем, що в адміністративному фонді немає гроше. Запрятати до праці теж 8 мільйонну резерву, бо живічі члени УНСОюзу потребують більше, ніж мертві, яким вже нічого не треба! УНСОюз мусить стати організацією молоді і мусить підшукувати, а не відганяти молодих людей від праці для нього. УНСОюз мусить перетягти каротекку відділових секретарів, пересіяти їх а в деяких випадках навіть прикрити сваволою тих, для яких ні статут, ні головний уряд, чи екекутивна не мають значення. Такими урядовцями відділу не створимо „праобразу“, бо вони діють на шкоду УНСОюзу.

Вкінці кілька слів про наше рамя „Паблік Рілейшенс“ Свободу! В минулому періоді „Свобода“ понападала в конфлікт з громадянством. Зовсім непотрібно, вона ставала речником всіх тих, що їм не в думці бувувати „праобразу“ УНСОюзу. Тою поставою до релігійних і політичних справ, „Свобода“ не сприяла в організуванні нових членів. Так як тепер справа стоїть по наших великих а ще більше малих осередках, публічна опінія не завжди годиться з поставою „Свободи“. Нам жалі „Свободи“ і її редакторів, що не вміли збагнути правильного шляху. Я не пропагую безхребетності! Газета і то найстарша і найбільша авторитетна мусить мати своє „я“ і своє „вірую“. Вона мусить читачів підготувати до свого вірування і вона творить публічну опінію. „Свобода“ в першу чергу має служити інтересам УНСОюзу. Не було в інтересі УНСОюзу містити до-железні ковбасисті статті наших професорів з НТШ і по-за ними про большевиків і їх екстермінаційну політику на Україні. Це все правда і ми давно про це знаємо. „Свобода“ тимі статтями різних докторів і магистрів робила враження немов би хтось з рядів УНСОюзу збирався говорити з большевиками об'япантаними і треба його остеретти. Тим вона поставила тих „щодійсно наступати на большевиків і ведуть війну до категорії меншевартости!“ „Свобода“ повинна дбати більше про УНСОюз, його молоді, дбати про „Юкрейніс Віклі“, в якому нема що читати, нема голосу молоді. Повинна теж звернути увагу редакторам „Веселки“, щоб вони не встидали УНСОюзу! Читаємо нераз статті про розбудову дитячої літератури а її редактори за все це ніде не згадали про УНСОюз, який є видавцем „Веселки“ і доплачує до неї грубі суми. В Америці, в житті українців являється один двоїдліл. „Свобода“ і УНСОюз повинні зматати гоїти рапи і дбати за єдність американської України, а не помагати в поширенні ворожнечі серед нас.

Хочу ще забрати слово відносно статуту УНСОюзу. Він є перестарілий і його вже навіть нема що переробляти. Його навіть не може переробити Статутова Комісія, покликана мундолю конвенцією. Вона змінила кілька слів, але статут не змінювала. Сподіюся, що теперішня

конвенція і нова статутна комісія створюють новий модерний статут для модерних днів в майбутньому.

Відносно нашого резервового фонду треба на тій конвенції теж дати відповідні директиви. Масмо 8 мільйонів доларів резерви в посмертному фонді і треба знайти спосіб як ужити його для організаційних цілей, для апарату по більших громадах, для розважальних центрів, і т. д. За життя треба нам це зробити для молоді для молодих кадрів УНСоюзу. Треба планів діяння і будемо мати успіх.

На конвенції є час і місце передискутувати всі справи холоднокрівно і виробити план для розбудови УНСоюзу. Асекурація це найкращий бізнес, і нам треба його виконувати. Коли ми це зробимо, коли будемо мати відвагу про ті всі мною порушені справи — хоч і болочі вони, говорити в атмосфері братської любови, в надії, що це наш обов'язок, то можемо закінчити конвенційні наради згідно з твердженням Тараса Шевченка: Ми не лукавили з Тобою, ми просто йшли...

Перевірка Канадійської Канцелярії двома контролерами УНСоюзу Петром Пуцилом і Іваном Іванчуком, переведена в дні 3-го і 4-го березня 1966 року

В дні 3-го березня 1966 о год 10:30 перед полуднем ми приїхали до Торонто, щоб докладніше завітати з канадійською канцелярією УНСоюзу, способом її ведення, щоб перевірити все книговедення, кореспонденцію з тереном та касове діловодство. Впродовж цілого першого дня свого перебування ми займалися перевіркою кореспонденційних течок, в яких у хронологічному порядку за всі роки існування канадійської канцелярії покладані відкриті вихідні писемства — листи, інструкції Екзекутиви, друку тощо. Уся кореспонденція ведена надзвичайно дбайливо, чисті й зразково.

Крім кореспонденційного зв'язку з цілим тереном, дир. Богдан Зорич веде окремі текти організаторів: обласного В. Дідука й постійних Софії Кучко та д-ра Тима Залуцького. В цих тектах записує він свої з ними зустрічі, зміст обговорених питань та дані доручення.

Фінансовий відділок зводиться до грошей, які щомісяця присилає фінансовий департамент УНСоюзу на покриття всіх витрат Канадійської Канцелярії. Насьогодні справа виглядає так: головна канцелярія від 1-го липня 1965 прислала \$366.66 кожного місяця, з яких директор канцелярії покриває: рент — \$50.00 місячно, від \$140.00 до \$200.00 місячно канцелярську силу, забезпечення від безробіття за цього робітника, відтак до цього доходить: телефон (пересічно \$35.00 до \$45.00 місячно), канцелярські видатки на приладдя, направи машини до писання, оголошення за нагоди різних імпрез і т. д. Всі приходові та розходові позиції ведені чековою системою, з кожної хвилини легкі до перевірки, бо всі вони переходять через місцеву Кредитову Спільку, яка на своїх картотках точно занотує всі приходи та розходи. Крім цього, директор канцелярії веде членську кредитову книжку, в якій теж є відображення кредитової картотки. На всі витрати, зв'язані з веденням канцелярії з оргінальними посвідки, які зберігаються в окремій картотечі. Фінансовий відділок ведений дуже гарно, всі посвідки, чеків і кредитові книжки покладані за роками в хронологічному порядку.

Позитивом існування канадійської канцелярії є те, що вона вже стала символом координуючого чинника УНСоюзу у Канаді. До неї звертаються з різними справами багато визначних людей, до неї заходять, представляючи установ, організацій, у ній шукають поради і помочі багато наших союзних секретарів та відділових урядовців. Вона узгоджує працю організаторів, вона теж є рівночасно канцелярією для „чіф едженів“, який для канадійської забезпечення владі мусить вдержувати союзний архів (бачкові депозити, копії позик на грамоти, місячні виписки всіх відділів Канади, тощо) та провадити доволі велике книговодство, яке знову перевіряє державна контрола. Саме якраз тепер під час нашої перевірки двох ревізорів із Асекураційного Департаменту переводили із свого боку перевірку Канадійського УНСоюзу.

До свого надрукованого звіту додав головний контролер Петро Пуцило наступні уяві завважки:

„Реасумуючи сказане в моєму звіті, який є поміщений в книзі, з повною відповідальністю надаю йому заголовок:

ЧОТИРИ РОКИ БЕЗ ЗМІН!

До такого заголовку спонукають мене наступні факти:

1. Асекураційний бізнес у цій країні росте скоро числами грамот та поповнення новими членами. В нашому Союзі без замінних змін! Малий відсоток зросту релятивно відстав від цього роду бізнесу.

2. Наш часопис „Свобода“, нібито вільна трибуна, завів цензуру навіть для головних урядовців і непотрібно втручав в політичну та релігійну боротьбу, замість по-ручити це завдання УККА а самому перебрати лише роль координатора.

3. „Юкреніс Віклі“ не є відзеркалюванням молоді та її голосу — допускає радше голос старших і тому не мав читачів та прихильників серед молоді. Екзекутива не виконала належних постанов щодо „Юкреніс Віклі“.

4. Не модернізовано статуту УНСоюзу і не виконано ухвали відносно нього згідно з ухваленням проськом делегата Тараса Шмагали, значить не вироблено тексту проську статуту три місяці перед Конвенцією.

5. Не виконано ухвал Конвенції щодо Рідної Школи.
6. Не виконано ухвал 25-ої Конвенції відносно соціальної опіки над старшими віком членами УНСоюзу згідно з резолюцією п. Ю. Реваля.

7. Не виконано ухвали Конвенції щодо Стипендіального Фонду. Не було жадної освітлюючої акції в тій справі і в 1962-1965 роках не переведено жадної збірки на цей фонд.

8. Не виконано рекомендацій та ухвал Конвенції відносно переведення статистики серед молоді і не докінчено справи створення Комісії для молоді, якої то справи не попірала навіть наша „Свобода“.

І так можна було б йти далі і далі, і прийти до заключення, що на Заході і Сході є особливих змін.

Зайшла тільки одна однакова зміна, якої не можна назвати заслугою Екзекутиви, а саме (і тут мушу повернути слова заступника головного керівника): „Наш Український Народний Союз зріс у мільйони. А всім нам відомо, що найтяжче здобути перший мільйон — решта росте згідно фінансового закону“.

Отже, не слід б надто вихвалювати наші досягн., бо немає промовляючих причин до того.

Також і над нашими інвестиціями слід призадуматися та шукати джерел вищого процентуального доходу! Бо чейже 3.9 чи 4 проценти не виглядають поважно у сьогоднішній конюнктурі!

Наступного до звітування покликав предсідник Конвенції Іван Флис головного контролера Івана Коколяського.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА ІВАНА КОКОЛЯСЬКОГО

26-та Головна Конвенція УНСоюзу заставляє кожного урядовця представити світлий Конвенції свою урядову діяльність за минулі чотири роки.

Мені судилося бути знову вибраним делегатом 25-ої Конвенції до Головного уряду УНСоюзу, контролером на чотири - річну каденцію, за що я тут складаю щире подяку за довіря до мене. Як свідомий союзний урядовець, я вважав своїм обов'язком виконувати точно статутні приписи та всі інші припорушення Головної Екзекутиви, і старатись, щоб моя праця виходила на добро і користь УНСоюзу, та його членів.

Відповідальна та обов'язкова функція контролера є провирити всі ділянки життя УНСоюзу: адміністрацію, „Свободу“ і Союзівку. Ці ділянки покривають всю господарку та життя УНСоюзу.

Мій звіт вивалитиме діяльність та функції мого урядовання як додатковий до урядового звіту Контролерів, та ділитимся на три частини.

- 1) Провірення союзного організаційного життя;
- 2) Репрезентативна частина урядових функцій;
- 3) Ділянка окружного і громадського союзного життя.

Перевірка:

За розподіл праці між контролерів до провирення Союзного майна мені довелося провирити Головну Канцелярію, її приміщення, адміністраційні функції та ремонт, а також реальність в горах Кетскіл, нашу Союзівку, її адміністрацію, готельний бізнес, побудову нових будинків, кошти ремонтів та ціле діловодство і працю Союзівки.

Я на минулих трьох річних засіданнях Головного Уряду УНСоюзу звітував (мій звіт було поміщено у „Свободі“) та точно і докладно показував свої завважки цифрами та таблицями, подавав підсумки актуальних здобутків та виплат, пересування фондів, порівняючи дійсні кошти головної контролі, спільні наради відбувались з членами Головної Екзекутиви, як також із представниками фірми Сертіфайд Паблік Акавітете, і один раз із контролерами Департаменту Банків і асекурації стеїту Нью Джерсі. На тих нарадах обговорювалось дуже важливі організаційні справи, а саме конкретні запровадження формулярів модерної системи в Головній Канцелярії, а також і на Союзівці, нове приміщення для Головної Канцелярії, моргеджові поліси, інвестиції, справу Союзівки, бюджет, резервовий фонд, непризнані активи, представництво, винагорода відділових секретарів, справа ковах членів і персоналу.

Представництво:

На припорушення Головної Екзекутиви, як також особисто, я відбув ряд поїздок у справах УНСоюзу. Я відвідав такі місцевості: Трой, Н. Й., Гартфорд, Конн., Бостон, Мас., Пінтсбург, Па., Нью Йорк Сіті, Мінеаполіс, Мінн., Вотервіллет, Н. Й., Вашингтон, Д. С., Нью Бритен, Конн. На вище згаданих поїздках я промовляв в українській і англійській мовах, на союзних ювілейних святах 70-річчя, відділових святах, Конвенціях Православної Ліги, позичкових нарадах на будову народних домів, вручає стипендії УНСоюзу студентам та вручає відзначення заслуженим союзівцям. Такі поїздки звичайно дають змогу мати близькі зв'язки з відділовими урядовцями і членами на місцях і ширити живим словом ближче зрозуміння про діяльність і організаційне життя УНСоюзу.

Окружна, громадська діяльність:

У моїй діяльності в окружному, громадському житті, як головний комітет округу стеїту Ронд-Айленд і частини Масачусетс, я робив старання, щоб відділи округу були більш діяльними та приєднували нових членів. Я особисто брав участь в кампанії за новими членами і виповнив належену квоту, та разом вступив до клубу предсідників на заклик гол. предсідника УНСоюзу.

Збори округу відбувались в різних місцевостях, а саме в Вунсакет, Р. А., Провіденс, Р. А., Сентрал Фолс, Р. А., Мавіл, Р. А., і Тавитон, Мас., щоб викликати ширшу участь членства УНСоюзу. Я далі очолюю відділ 206-ий, в якому я вже урядую 28 років, з того 20 років, як відділовий секретар.

Урядовець завжди напружує свої сили у різних ділянках в громадських комітетах, щоб все виходило на користь народу, збираючи фонди на пам'ятник Шевченкові у Вашингтоні, організування поїздки на посвячення пам'ятника та всі інші громадські справи. Крім того я очолюю ди. ректорів Кредитівки шкільного департаменту, де я працюю і є директором Цивільної оборони в школах міста Вунсакет, Р. А.

На кінець дозволю собі висловити мою найщирішу подяку Головній Екзекутиві, Головним Радним, редакції „Свободи“, за їх шире відношення до мене у всяких урядових та особистих справах.

Головно хочу поділитись найкращим почуттям з моїми співурядовцями Головної Контролі, що за час нашої чотири-річної праці, вдалося досягнути найкращих успіхів та впровадити деякі найбільш потрібні зміни для добра нашого УНСоюзу. У спільному порозумінні вдалося нам висунути ряд важливих поліпшень на користь нашої загальної справи. Хочу також висловити подяку окружному комітетові моєї округи та відділовим урядовцям за їх терпеливість та шире відношення до мене, і за те, що на кожний заклик не відмовили мені свого часу.

Бажаю делегатам 26-ої Конвенції успіху та мудро радити на добробут і ще кращий розвиток на славу нашого Батька-Союзу.

До свого друкованого звіту додав головний контролер Іван Коколяський наступні завважки:

„Щоб не повторювати написаного, я тільки підкреслю важкі проблеми. Приміщення для головної канцелярії УНСоюзу було дискусійне ще на Конвенції в Гаррисбурзі і тоді говорилось про закуп, чи будову нового приміщення. Тепер є можливість цей план виконати і придбати відповідне приміщення для нашої централі і від тоді цілий вигляд УНСоюзу буде кращим.“

Відносно Союзівки треба згадати, що першими планами і вимогою було влаштувати на Союзівці приміщення для старших членів. Вийшло так, що старші члени не бажали собі там замешкати і тепер ми масмо там лише трьох старших членів, хоч місце для більше є на Союзівці.“

Опісля Іван Коколяський коротко повторив історію закупу Союзівки з її початковими посліствиями для делегатів, яким важко читати по-українськи, переповів він коротко свій надрукований звіт англійською мовою.

Предсідник Конвенції Іван Флис подякував звітодавцю за звітлення та доповнююче слово і після цього прочитав оголошення нарад делегатів різних стеїтів.

Тоді попросив уділити йому слово головний предсідник Носип Лисогір, який прохав справити у протоколі його усних завважок похибку в числі відділу зі 155 на 153, бо це був 153-й Відділ у Філадельфії, який був перший у членській кампанії. Організатором цих членів був п. Іван Окежинський і він, як завісний головний предсідник, кандидує тепер на стеїтового конгресмена в Пенсильвенії а рівночасно в тому ж стеїті і тій же місцевості — Філадельфії кандидує на конгресмена у Вашингтоні Володимир Дармопай, наш другий делегат і член Статутної Комісії нашої Конвенції.

Тоді предсідник Конвенції Іван Флис попросив о. протопресвітера Федора Вілецького, декана УПЦ шигаївської округи, провести молитву на закінчення цієї сесії першого дня нарад Конвенції.

Отець протопресвітер Ф. Вілецький відчитав молитву-привіт такого змісту:

„Христос Воскрес!“

Світла Президіє, Всесесні Отці, Високодостойні Делегати і Делегати та Працівники Українського Народного Союзу!

Моїм молитовним привітом і побажанням всім Вам, учасникам Конвенції та молитвою на закінчення першого дня праці 26-ої Конвенції славного Батька - Союзу буде молитва, яка не втратила своєї сили і значення й у нашій модерно-лукаві, апокаліпсичній часі, молитва, що її виготовив наш великий Святий Рівноапостольський Князь Володимир під час окрещення предків нашої Русі-України у ріці Почайні, що спадала в Дніпро-Славути: „Боже Великий, що створив небо і землю, зглянься на людей оцих, дай їм, Господи, пізнати Тебе, істинного Бога. Зміцни в народі цим віру праву і чисту. Мені ж і нам помози, Господи, на супротивного ворога, щоб, надіючись на Тебе, перемогли ми всі заміри і підступи диявольські, бо ми на Тебе надіємось і Тобою хвалимось“, щоб нашому Українському Народові і нам поза Україною перебуваючим не посоромитися на віки. Амінь. Христос Воскрес із мертвих. Боже благослови нас усіх!“

На цьому предсідник Конвенції Іван Флис закрав другу сесію Конвенції о год. 6:30 вечером і заповів, що третя сесія почнеться наступного дня о год. 9-й ранку.

ТРЕТЯ СЕСІЯ

Третю сесію Конвенції відкрив предсідник Іван Флис у вівторок, 17-го травня, о год. 9:15 рано, проголошуючи продовження звітувань членів Головної Контрольної Комісії. Він попросив до слова головного контролера Івана В. Іванчука.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА ІВАНА В. ІВАНЧУКА

Щоб написати звіт за чотири роки мого перебування на становищі головного контролера, на це треба було б надто багато місяця. Тому, що звіт Контрольної Комісії УНС цього разу загальний і поданий окремо, я обмежуся тільки до моїх завважок і торкнуся справ, що повинні знати і делегати на Конвенції УНСоюзу і всі члени УНСоюзу.

Моя активність і зацікавлення справами УНСоюзу не були обмежені тільки до Шигаївської округи. Тому, що я живу на терені цієї округи, природно, що я мав більше нагоди брати активну участь у її союзній діяльності, як наприклад, відзначування 70-річчя „Свободи“ й УНС, в окружних зборах, скликуванні окружним Комітетом Відділів УНС. Брав я також участь в організуванні нових членів, їздив оглядати доми, що їх заплановано набути для Союзівської діяльності, фарми, що надавались б на „малу Союзівку“ в нашій Окрузі, яка була б важливим засобом для поширення діяльності УНС, зокрема для збільшення кількості його членів. Поза тією мого локального, так сказати б, активністю я їздив до Дітроїту, щоб взяти участь в Союзівських днях й інших Союзівських імпрезах.

Не оминав я нагоди брати участь у з'їздах братсько-поміщових асоціацій стеїту Ілліной. На цих з'їздах я мав нагоду познайомитися з багатьма модерними методами, що ними послуговуються забезпечені організації американських чи й етнічних груп — таких, як українська.

На мою думку, вже сьогодні нам треба увести нові методи в діловодство та в господарчі УНСоюзу, щоб можна було витримати конкуренцію і дійти до того, щоб й УНСоюз став поважним конкурентом в забезпеченій діяльності. Бо тільки така установка чи організація має успіх у всіх галузях своєї активності, яка бере до уваги й використовує нові методи праці та скоро пристосовується до вимог і потреб часу.

За останніх чотири роки я пильно слідкував за діяльністю „Свободи“, та за господарським розвитком її, як видавництва. Я завжди був і є переконаний, що ті машини й улаштування, яке є у Видавництва, повинні приносити стільки заробітку, що в нього можна б оплачувати всіх робітників і до того набувати все нові модерні машини для друкарських робіт. Як бізнесмен, я вірю в засаду, що треба й витратити гроші, щоб заробити гроші. З такими думками й вимогами я виступав відкрито, не для особистої якоїсь користі, але для добра УНС, на річних засіданнях Головного Уряду УНС.

На мої завважки і думки в справі Видавництва „Свобода“ у одержував від Екзекутиви виправдання, з якими я не завжди погоджувався.

У видавництві „Свободи“ і досі немає однієї відповідальної особи, яка б завідувала веденням підприємства. Як можна представити собі підприємство, що має 1/3 мільйона обороту на рік, але не має постійного управителя-керівника, який встановлює бюджет, виробляє план праці, одержував нові роботи, та наглядав за всім рухом у підприємстві, за солідним і своєчасним виконанням усіх робіт. Його обов'язком було б доказати, що і при таких умовах, як брак місяця, старі машини та інше, можна щороку заробити на купно модерної машини. Бо так, як тепер справа йде, в ситуації, коли видавництвом керує частинно головний предсідник і частинно головний редактор, а решта лишається робітникам, то догдо не можна буде втримати „Свободи“, англосовного „Українського Тижденька“, чи „Веселки“ навіть у такім стані, як вони тепер виходять. Треба також конче унормувати справу бухгалтерії між УНС і „Свободою“. Бо коли „Свобода“ платить рент УНСоюзові, то УНСоюз повинен платити за всі роботи, що є виконані в друкарні „Свободи“. Тільки тоді ми могли б мати вірний образ фінансового стану „Свободи“.

Щодо „Веселки“, яка все ще видається тільки українською мовою, і до якої видавництво „Свобода“ докладлає поважну суму гроша, то справу з нею також треба якось розв'язати, бо догдо так не може бути. Над цією справою повинні найперше призадуматися батьки й управителі українськомовних шкіл. Висловлене мною прохання, щоб видали хоч двос чісел „Веселки“ американською мовою з українською тематикою, досі не було прийнято. Я думую, що ми робимо кривду тим членам УНСоюзу, які роджені в Америці, а їх діти не мали нагоди навчатися читати по-українськи. Во лише в такий спосіб зможемо втримати їх при українстві. Навіть роджені вже тут діти тих українців, які недавно приїхали до Америки, скорше чи-якщо „Ліс Микита“ пише, що „Івасик у кишені не „Веселку“, але „камік“ має“, то це переконливий доказ, що діти скорше будуть читати щось написане американською мовою, бо це їм легше. Ми можемо тоді затримати при українцях більше дітей тих батьків, що не дуже дбають про своїх дітей і про те, чи вони вчаться читати по-українськи. А в такий категорії, треба відкрито сказати, знаходиться 70% нашої молоді.

Якщо йде про „Віклі“, тобто англосовний „Український тиждень“, що є додатком до „Свободи“, який друкується американською мовою, то він за 33 роки зробив свою роботу. Цей тижденька познайомив тисячі нашої молоді з історією, культурою та традиціями українського народу. Він зробив велетенську роботу для української справи, як інформаційне джерело для американського наукового і громадського світу. В багатьох американських наукових виданнях можна часто натрапити на цитати з „Юкреніс Віклі“. Ту працю, що п. „Віклі“ зробив і ту славу для української справи, що її він здобув, треба зазначувати його першому і доволіньому редакторові, а саме Степанові Шумейкові. Але тому, що тепер публікації УККА перейняли багато функцій, що їх у минулому виконував „Віклі“, сьогодні треба деяких змін. Треба пристосувати цей тижденька до сьогоднішніх вимог і потреб нашої молоді і доконче почати його видавати, як журнал — з відділами для різного віку. В цьому журналі обов'язково, в скороченому вигляді повинні друкуватися звіти всіх наших департаментів УНСоюзу. І над цією проблемою ми повинні серйозно призадуматися, якщо бажасмо світлої будучності УНС.

Якщо де про книжкові публікації УНСоюзу, то в минулий каденції була видана незвичайно цінна книга — перший том англосовної Української Енциклопедії.

Тепер йде підготовка для видання другого тому. На такі кошти, як видання цієї Енциклопедії Українознавства, міг дозволити собі тільки УНСоюз і тільки він може більше таких корисних праць видати.

Все це можливо здійснити, але треба зробити основні зміни в Адміністрації „Свободи“. Маю на думці: нове приміщення, нові модерні машини і управитель друкарні. Офіційно треба надати цю функцію гол. предсідникові, як це було минулими роками, щоб він відповідав за піднесення продукції.

Разом з цим, якщо в нас є слушні вимоги до друкарні „Свободи“, ми мусимо добре обміркувати цілість справи і спитати самих себе, чи є в світі десь таке діло — в теперішніх економічних умовах — щоб можна було купити одно число газети за три центи в той час, як висилка одного листа коштує п'ять центів. Тому, кожен делегат повинен серйозно призадуматися над справою підвищення передплати на „Свободу“. Я вірю, що кожна Делегатка і кожен Делегат, які дорожать українським словом, візьмуть мої думки до уваги і зроблять те, що треба.

Із Союзівських установ „Союзівка“ відзеркалює нашу могутність. Нею можна похвалитися перед людьми. З гордістю можна твердити, що тільки УНСоюз міг собі на таку „Союзівку“ дозволити. Це не тільки відпочинкова оселя — вона служить також і стимулом для приєднування нових членів. Це правда, що досі УНСоюз видає ок. один мільйон доларів за цю установу. Але ж, не зважаючи на це, на кожному річному засіданні Головного Уряду можна зустрітись з домаганнями асигнувати ще більше грошей на розбудову „Союзівки“. Я особисто переконалий, що замість вкладати більше грошей у розбудову „Союзівки“, треба на якийсь час звернути увагу на закуп менших „союзівків“ по більших українських громадах, включно з Канадою. Це дасть союзівці молоді і старішим членам можливість користатися з цих місцевих „союзівків“, бо теперішня одна Союзівка надто далеко і не кожен може собі фінансово дозволити на перебування в ній. Щодо закупки нових „союзівків“, то головна Екзекутива в минулі чотири роки не зробила того, що треба було зробити. Не було також багато ентузіазму для цієї справи в тих околицях, що хотіли б мати свої „союзівки“. З одного боку, було замало зголошень, з другого, сама Екзекутива не надто натискала, щоб шукати за відповідними об'єктами.

Якщо йде про призначені для молоді Курси Українознавства на Союзівці, то до них УНСоюз майже кожного року докладає. Не зважаючи на те, що такі курси відбуваються вже кілька років, нема ніяких ознак на те, щоб з них вишійшов хоч один майбутній Союзівський провідник. Також треба твердити, що майже кожного року зголошується на курси така сама кількість курсантів. Замість мати по 100 до 150 курсантів, ми пересічно щороку маємо всього по яких 50 - 60. До програми цих курсів обов'язково треба додати предмет провідництва для старших курсантів і більше викладів про УНСоюз, щоб серед молоді міцніше заціпити Союзівську ідею. Наші курси повинні бути тією кузницею, з якої повинні виходити кандидати на майбутніх провідників та працівників на Союзівському полі.

Треба на цьому місці зупинитися також на справах УНСоюзу в Канаді. Тому, що розвиток українського громадського життя в Канаді мав інші початки від тих, як їх мала американська Україна. УНСоюз поширюється в Канаді повільніше. У ЗДА на розвиток УНСоюзу вплинула діяльність відділів УНСоюзу, які здебільшого були основниками і будівничими і наших церков і наших народних домів. Більшій популярності Союзівської ідеї у ЗДА сприяло й те, що 99% американських українців оселилися по містах і працювали в індустрії, або по менших містах — в копальнях вугілля чи оливи. У Канаді ж 95 процент українців стали ріпльниками і більш з господарського погляду незалежними. Тому теж ідея такої забезпечено-домоговної організації, як нею є УНСоюз, не мала серед українських поселенців Канади надто багато успіху. Змінилася ситуація в Канаді тільки після першої світової війни з приїздом нової імміграції та з переходом більших частин українського населення до більших міст Канади, що було викликає передусім розвитком індустрії. Тоді теж за ініціативою В. Дідука, тодішнього гол. радиого УНС, організовано перший Відділ УНС у Віндзорі, Онт. і в співпраці з Українським Національним Об'єднанням почали поставати нові відділи. На кінець 1965 року Канада має 58 відділів УНС із 7383 членами, забезпеченими на 742434 долари, та два і пів мільйона майна. Переведена мною спільно з гол. контролером П. Пуцилом перевірка діловодства канадійської Канцелярії УНС, як також зустрічі з провідними діями УНС в Канаді переконали мене, що в Канаді є тепер великі можливості для зорганізування тисяч членів до УНСоюзу. Початки вже зроблені. Треба тільки вислухати вимоги канадійських делегатів і налаштувати справу так, щоб у Канаді до наступної конвенції було 30000 членів, зорганізованих у рядах УНС. Теперішня конвенція повинна дати Канаді одного представника в Екзекутиві.

(Закінчення буде)

Вступайте в члени УНСоюзу!

**НОВА СТАТИСТИКА ВИЯВЛЯЄ,
ЩО 40% СМЕРТНОСТІ У ВІПІ 25-34
ТА 17% СМЕРТНОСТІ У ВІПІ 35-44
Є СПРИЧИНЕНІ АКИДЕНТАМИ.**

**НЕ ГАЙНО ЗАБЕЗПЕЧІТЬСЯ
НОВОЮ АКЦИДЕНТОВОЮ ГРАМОТОЮ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!**